

ବ୍ୟାପାର ପତ୍ରିକା

THE UTKAL DIPIKA.

ସମ୍ବଦକ ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି

ଲିଖିତ
ପତ୍ର

{ Cuttack Saturday the January 31st. 1925 }

ମାତ୍ର ବି ୧୮ କ ବଜେ ଏକମାତ୍ର ସାଲ ଶର୍କବାର

ବାଟିକ ମୂଲ୍ୟ ଅର୍ଥାତ୍ ଟ୍ରେନ୍
ଅନ୍ୟଥା ଟ୍ରେନ୍
ପ୍ରଦିଲ୍ଲାଣ୍ଡା ଟ୍ରେନ୍

ସମ୍ବାଦ ଓ ସଙ୍କେତ ।

କୁଳମୟନ୍ତରଙ୍କ ରିପୋର୍ଟ ।
ଏହିମରକରନ ରିପୋର୍ଟ ବହୁବଳୁ
ପ୍ରାଚୀନ ଚାଇଗଲାଣ୍ଡି । ଏହିରେ ଭାବ
ବରମଧୁମାନଙ୍କର ସ୍ଥଦେଶରୁ ଘେରିଯାଇ
ଦେଇଲୁ ଦୁଇମୋକସ୍ତ ହୋଇଥାଏନ୍ତି ।
ମୁଖୀ ପରିସ୍ରାହରେ “ଇଣ୍ଡିଆ ଗେକେଟରେ”
ଫେରାଇଲୁ ପନ୍ଦୁନି ସହାନ୍ତ ବିଦ୍ୟମାଳା
ପାଇଁ ହୋଇଥାଏ । ପୁରୋ ଭାବ
କରିବାକୁମାନେ ଦରମାର ଅବେଳା
ଦେଇ ଦେଇ ପାଇଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ
କରମାର ପାଇଁ ପନ୍ଦୁନି ପାଇବେ ।
ଏହି ସମବର୍ଷୀୟ ପଦଟାତି ପୁରୋ
ଏଇମନାରୁ ଏହିରୁଟିଆ ଅଧିକାରରେ,
କେବୁଳ୍ ଯେତେ କରମାର ସ୍ଥଦେଶାବସ୍ତୁ
ହେବ କିମ୍ବାରେ ତାହା ହେବାରେ ରହିଲାହାନ୍ତି ।
ଏହି ସେହିମାନଙ୍କଠାରୁ ଶୋଷଣ କରିଯାଇ
ଏହି ଏହେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁମାନ୍ତି ହୋଇ
ଥାଏନ୍ତି । ଏହି ପ୍ରକାଶ କରିବୁ
ଏହି କିମ୍ବା ଏହିମାନଙ୍କରୁ

— 8 —

କବି କାବ୍ୟରେ ଦ୍ୱାକ ।

ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ବିନାନ୍ତରେ ବିଭିନ୍ନ ବାହାନାଙ୍କରେ
ଲାଗିଥାଏ ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ବାକ ଶିଖାଯିବା
ମନ୍ତ୍ରରେ ଦେଖା କରୁଥାଇଥାଏ, କିମ୍ବା ଇତି
ଅବାକ ଦେଖେ ନିର୍ମାଣ ଲାଗେବାକୁ
ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ପାର୍ଶ୍ଵରେ ପରଶତ ଦେଖାଯାଏ

ନ ଶୁଣାଯାଏ କର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ପ୍ରୟାକ
କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣାମ ହେବାର ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ-
ଗଲାଗି । ଏହେଥେଲ୍ ବା ତାଙ୍କ ଜାହାଜରେ
ଡାକ ପଠାଗଲେ ଅବଶ୍ୟ ବିଜେତା ମୁଦିଧା
ହେବ ଏବଂ ଡାକ ଆପ ହିନ ନଥରେ
ଲଙ୍କଟ୍ରେ ପହଞ୍ଚିବ ଏହରେ ସନ୍ଦର୍ଭ
ନାହିଁ । ଯେତାଙ୍କ ପ୍ରକାଶିମାନଙ୍କରେ ଏକଟି-
ସୂର୍ଯ୍ୟର ଅଶେଷ ଅଳ୍ପତା ଦିବାର ଦେଖାଯାଏ ।
ମମୟରେ କିନ୍ତୁ କିମ୍ବା ପରିପାରେ ସନ୍ଦର୍ଭା
ମାନିବାରୁ ପ୍ରୟୋଗ କାହାର । ଏଥୁଜମନ୍ଦେ
କର୍ତ୍ତମାନ ଡାକ କେଇଠାରୁ ପଠାବେବ
କେଉଁଠି ଆସି ରହିବ, ଏହାର ବିଶେଷ
ଅନୁଷ୍ଠାନବିଳିକ୍ଷେ ଶୁଣାଯାଏ ସୁବେଳନେନାରର
କୁଳରେ ମିଶିର ଦେଶର ଲୟାନ୍ତମିଆ କାମକ
ପାନରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଡାକବାପ୍ର ଡାକ ଜହାଜ
ଓହୁରଙ୍କୁ ବିକ୍ରିଦିନ ପୂର୍ବେ ମମାଇଠାରୁ
କରାଗି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଡାକ ରତ୍ନା ଜାହାଜରେ
ଗତାମ୍ଭାତ କରୁଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏହା ଅପୁର୍ବଧା-
ଜନକ ହେବାରୁତ ବନ୍ଦ ହୋଇଥିଲା ।
କର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖାଯାଇ ସବରୁ
ବିଲକ୍ଷିତ କିମ୍ବା ମୁଦିଧାରେ ଡାକ
ଯାଏ ଅପିପାରୁତ ?

ମେଲାରୁ ମେଲାରୁ ।
ବ୍ୟକ୍ତିର କୁଳକାଳୀ ବ୍ୟକ୍ତିକାଳୀ ନିମିତ୍ତ
ମିଶରରେ ଯେଉଁ ଗୋଲମାଳ ଲାଗିଥିଲା
ତାହା ପାଇବାନାହାନ୍ତି କଣାଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ
ଲଙ୍ଘନ ଭାବ କର ଅରଳିତିଥାଣ୍ଟ ପୁରୁଷ
ନିମିତ୍ତେ ମେଲାରୁ କରୋର ଦେଖିରେ ବଣ୍ଟିଲା
କରିଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ମିଶରରେ ଯେବେ
ନୂହନ ଗନ୍ଧିମେଷ ଶାସନ କରୁ ଅଛନ୍ତି ଏହା
ଲଙ୍ଘନମାନଙ୍କ ପ୍ରାଣିର ନାହିଁର ଅନ୍ତରେ
ଯେବେଳେ କରୁଥିଲା । ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଏହା
ଜଳିଲୁହଳ ଦଳର ଗୋଲମାଳଙ୍କ ତୁଳନା
କରିବେଳେ ନିମିତ୍ତେ ହେବୁ ଲାଗିଥିଲା
କଳାଳିର ଦୋଷ କଣ ? ତାହେଲେ

ପୂର୍ବ ସ୍ଵାଧୀନାତାଳବ କରିବାରୁପ ଭବିକାର
ଭରିବାଟା ଜଗଲୁକୁର ହୁଲ ହୋଇବାର
ଜଗଲୁକୁ ସ୍ଵଧୀନାପାଇଁ ପ୍ରାଣସରେ ଲାଗି
ପରମୁକ୍ତ ଶେବରେ କି ଏଇ ଅଜ ହେଲ
କି ମାନ କରିବିମେହି, ଲଂଘିବ ସବଳାରେବ

ମନ୍ତ୍ରକୁ ଅନୁମାଦନ କରି ଚଳିଲେ ସ୍ଵାଧୀ
ନତା ଯେ ବହୁଦୂରରେ ଏହା କହିଲେ
ଅର୍ଥକି ହେବନାହିଁ ।

ନେଇରେ ପ୍ରାଚୀନ ରାଜାଙ୍କ ସମାଧି
ଦିବରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାନା ପ୍ରାଚୀନ ପ୍ରାଚୀନ
ବଳା ରତ୍ନକଷେତ୍ରମେ ପ୍ରମାଣ
ଅବିଷ୍ଵାର କଥା ଏଥୁଥରୁ ପାଠକମାନେ
ଅବଶେ ଅଛନ୍ତି । ରତ୍ନକଷେତ୍ରମେ ନାମକ
ଜଣେ ରାଜକ ତାହା ନେନ କରି
ଅବିଷ୍ଵାର କରିଥିଲେ । ରତ୍ନପ୍ରାଚୀନ ଖୋଲା-
ଦେବାକୁ ଦେଖା ଯାଇଥିଲୁ ଯେ ସେଇରେ
ବନ୍ଦ ପ୍ରାଚୀନ ଓ କାନାପ୍ରାଚୀନ ବନ୍ଦମୁକ୍ତ
ପଦାର୍ଥ ଅଛି । ରତ୍ନ ପଦାର୍ଥପୁଣ୍ଡଳ
ବିଲକ୍ଷର ଯାଦୁଦେବକୁ ପଠାଯିବାର
ପ୍ରମାଦ ଶୁଣି ମନ୍ତ୍ରବର ତତ୍ତ୍ଵକାଳକ
ଶାଶନକର୍ତ୍ତା ସେଇରେ ଆପଣି କରିଥିଲେ ।
ଆପଣିର ପଳରେ ରତ୍ନ ପଦାର୍ଥପୁଣ୍ଡଳ
ମେଧରର ମାନରେ ଯାଦୁଦେବର ରଖାଗଲୁ ।
ପୁରାତନ ସମାଧି ଖୋଲିବା ସମିତିନ
କୃତେ, ଏହିପର ସିଙ୍ଗରୁ କରି ଖୋଲିବା
କାର୍ଯ୍ୟ କରି କରିଯାଇଥିଲା । ଏଥମଧ୍ୟରେ
ମେଧର ଶାଶନକର୍ତ୍ତା କରିଲୁଥାଣା
ମେଧରେ ବାରକ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରିଥାଇଛୁ
କିନ୍ତୁ ନେଇ ଅଟେବେଳ ହୋଇଗଲେବି ।
ଦୁଇନ ଶାଶନକର୍ତ୍ତା ଲାଙ୍ଘନକ ପରିଷ୍ଠିମେଧରର
ସ୍ଥିତିବଳନ ଦେବାରେ ବନ୍ଦ ଶୁଣାହାଏ
ମେଧର ନର୍ମାନ ଶାଶନକର୍ତ୍ତା ଭାବ
ଖୋଲାକାନ୍ତି ପୁଣି ଆଦେଶ ଦେବାରେ ।
ପଦାର୍ଥପୁଣ୍ଡଳ କରିବି ରଖାହେବ ତାହାର
ବିଛୁ ନିମୋକସ୍ତ ମେଲାହାହିଁ । ରତ୍ନ
ପମାର୍ଥି ଖୋଲାଦେଇଲ ଅକଷ୍ୟ ପ୍ରାଚୀନ
ସର ତାର ବନ୍ଦ ନିର୍ଦ୍ଦର୍ଶନ ନିଲିବ । ଦେବା
ଦେବରୁ ପାତ୍ର ପଦାର୍ଥପୁଣ୍ଡଳକ ସଥାପ୍ତିନିର
ରଖାହେବ କାହାର ବିଛୁ କହିଗଲୁ
ନିମନଦୀରୁ ।

ଅଞ୍ଜମ ସମସ୍ତା ।

ପୁରୁଷରେ ହତବଳ ଓ ଧ୍ୟାନପୂର୍ବ ଚଲାଇଲା
ପେପର ଅର୍ପିମ ବନ୍ଦବନ୍ଦାର କରିଛି ଅନେକ
କାରେ ଦୀନଦାର ଲକାରୀ, ଏବଂ ଏହା
କରିବାକୁ ହେଲେ ପରମାରେ ମେହିଁ ହେଲେ

ପ୍ରାଦରେ ଅଧିମ ବୁଦ୍ଧ କରସାଏ କାହା ବନ୍ଦ-
କରିବା କିମନ୍ତେ ଜେକେଷ୍ଟାରେ ବୁଦ୍ଧଗୋଟି
ଦେଇବ ହୋଇ ଯୁକ୍ତ କେବଳ କଂଳଣ୍ଟର
ସ୍ଵାର୍ଥପରିବା ଦେଇ ସେହିରେ କିନ୍ତୁ ଫଳ
କର୍ଯ୍ୟକୁ ହୋଇପାରିନାହିଁ । ଏକେ
ସେଠାରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଇବ
ବନ୍ଦିଛି । ୧୯୧୯ ଅମେରିକା ସ୍ଵାର୍ଥ
କରନ୍ତି ସେ ୧୦ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟେ ପୁଣ୍ୟବ୍ରାତ
ଅଧିମ ବୁଦ୍ଧ ଜୀବନବିଧିରେ । ତିଟିକୁ
ପ୍ରତିନିଧି କରନ୍ତି ସେ ଏହା ୧୯ ବର୍ଷ
ମଧ୍ୟେ କରସାଇ । ଆଧୁନିକ ଓ ଚାନ୍ଦ
ଅମେରିକାର ଏହି ସ୍ଵାର୍ଥବରେ ସମ୍ବନ୍ଧ ହୋଇ-
ଅଗ୍ରତ । ତଥାପି ଲାଭଶ୍ରଦ୍ଧା ସମର୍ଥନ ଲଭିଥାଇ,
ଏହିପରି ଗୋଲମାଳ ଲୁଗିବାରୁ କର୍ତ୍ତମାନ
ସବ୍ରାନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ, ହୁକ୍ତ ରଖାଯାଇଥାଇ । ବୁଦ୍ଧଶିଷ୍ଟ
ପ୍ରତିବିଧ ପରିଷ ଉତ୍ସବରେ କହି ପାରିଲେଣି
ସେ ସେ କେବେ ଏ ସ୍ଵାର୍ଥବରେ ସଜି
ଦେବନାହିଁ ।

ଭାରତୀୟ ରେଲ୍‌ଓପ୍ପେ ମାନଙ୍କର
ବାର୍ଷିକ ବିବରଣୀ ।

ବୁଦ୍ଧାଙ୍ଗରୁ ରେଳ୍‌ଟ୍ରେସ୍‌ମାନଙ୍କର ୧୯୫୩-
୫୪ ସାଲର ସବକାରୀ ବାର୍ତ୍ତିକ ବିବରଣୀ
ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା । ଇପ୍ପରେ କର୍ତ୍ତରେ
ସମସ୍ତ ରେଳ୍‌ଟ୍ରେସ୍ ମାନଙ୍କର
ମୋଟ ୧୦ କୋଟି ୮୫ ଲଟ୍ ଟଙ୍କା ଆୟ
ହୋଇଥିଲା । ଏହାପୁରୁଷ ବର୍ଷରେ ୧୦୦ ଲେଟି
୪୮ ଲଟ୍ ଟଙ୍କା ଆୟ ହୋଇଥିଲା ।

୧୯୩-୭୪ ସବୁରେ ସମ୍ପଦ ରେଳଣ୍ଡରେ
ମାନବରେ ବ୍ୟକ୍ତି ଗ୍ରେ କୋଟି ୫୫ ଲକ୍ଷ
ଟଙ୍କା ହୋଇଥିଲା । ସମ୍ପଦ କରିବୁଥିଲାମାନଙ୍କ
ନିମନ୍ତେ ମୋଟ ୧୯୩-୨୩ ସାଲରେ
୧୫କୋଟି ୨ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା କଣ୍ଠେ ହୋଇଥିଲା ।
ତାଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟବ୍ସାୟର କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସମ୍ପଦ
କେ ଦୁଇ ବର୍ଷରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ହୁଏ-
ଇଲା ।

ଭ୍ରମକ ବୀପିକା ।

କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଓ ଗ୍ରାଫ୍ ଶଳିବାର

କେଣ୍ଟ କେଉଁ ଠାରେ ?

(ପୁଣ ପ୍ରକାଶନ ବଳ୍କୁ)

ମନ୍ଦିରକରକ୍ଷଣ ।
ଅର୍ଥ ଟାଣଟିଏ କାହାରୁ ପଦ୍ଧତିରେ ମହି ଏଠା
ତାମିନ ଦେଇପାରୁ । ମନ୍ଦିରକରକ୍ଷଣ କରିବା
କମଳାରେ ୧୯୫୬ ସାଲରେ ଯେପରି କରାଯାଇ
ଦେଇଲାଇଥିବା କାହା ପେଟକ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଅବସ୍ଥା ଥାଏନ୍ତା, ତେବେ ଅମ୍ବେମାରକ ଏବେ-
ଦେଇବୁ ଅନେକ ଉନ୍ନତିର ଦ୍ରଶ୍ୟ ବହିଯାଏ
ଅନ୍ତରେ ଅକ୍ଷର ବିଦ୍ୟା ଏବଂ ପରିବାର ଅମ୍ବେନ-

କବିତା ପାଠକାଳୀ ଲୁବରେ

କେବଳି ମା ପ୍ରକଳନରେ ହୁଏଥାର କିମ୍ବେଳ
କରିଥିଲୁ । ମେହିଦେଶରୁ ଉତ୍ତର ଦେଖି
ଧରୁଥାଏ କରିବାକୁ ପାଇଲୁ । ମହ ଓ ଅତିମିଳି
ଯେତାଳେ । ମହର ବନିବାକୁ କରିଲୁ, କିନ୍ତୁ
ଅପରମାରେ ଶୁଣି ସୁଣି କେବେ ଯେ ମାଦିକ-
ଦର୍ଶଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତମାତ୍ର, ନାରୀ କରିପାରିଲୁ

ବିଶ୍ୱାସର ଅତାଗୁର ।
ମୁଁ ଏ ଯୁଧ୍ୟ କେବଳ ଦେଶ ଉତ୍ତରଦେଶୀକାରୀ ପାଦାରର କଥା ଆଜେତନୀ ହଥେଥିବା ହାତାରର କଥା ପିଣ୍ଡକାରୀ ଆଦୁମାନକାରୀ କଥା ଏକମାନଙ୍କର ବିସ୍ମୟକଳେ ଏବଂ ବେଳେ ବିଥାରୀରୁ କୋଣିଥି ଅଣ୍ଟରେ କମ୍ବନ୍ଦେଶୀ ଆଦୁମାନକେ ଉତ୍ତରଦେଶୀରେ ସେ ଯେତେ ବାଧ୍ୟି ସୁଯୋଗ ବୋଲି ମନେ କରିପାରୁ । ଶ୍ରୀକୃମାନେ ଉତ୍ତରଦେଶୀର ବିଭିନ୍ନ ମନେ କରିପାରୁ ଏଥିରେ ଏକ କାଳେ ଏବଂ ଶ୍ରେଷ୍ଠଦେଶରେ ଭଲା କରିପାରୁ । କିମ୍ବା କେତେବେଳେ ମୁଗ୍ଧକଳସ୍ତର କାହିଁ କରି ଏହି କିମ୍ବା ସୁଧାରୁ କୋଣିଥିବା ଏହିକେ ସମ୍ମରଣ କରି ମୋର ପାତେ ମନେହିରୁ କାହିଁ । ମୁଁ କରିବରା ଯାଇବାର ଏହି ନାମା ମତାକଳୟୀ ଲୋକମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କଥା ଗାର୍ହକରି ଏହି ନିବାରରେ ଯେତେବେଳେ ହୋଇଥିବୁ ଯେ ଏହା କିମ୍ବା କୁରୁକୁଳର ସ୍ଵର୍ଗ କିମ୍ବା ଭରି ପରିଦ୍ରିବ ହୋଇଥିବୁ କର୍ତ୍ତର ନିତ୍ୟ ବକ୍ରକର୍ତ୍ତର ରତ୍ନକ ବନ୍ଦୁକା ଏହା କିମ୍ବା କୁରୁକୁଳ କୁରୀକୁଳ କରିଥିବୁ । ସେମାନେ ଏହି ନାମ ପରିଦ୍ରିବମିନ୍ଦେ ଯେ କରିବା ନାକ ଦେଖିପାରିଛନ୍ତି ସେଥିରେ କାହାର ମନ ମାନୁକ୍ତାହିଁ । ବରତରେ କମମତନ ମୂଳ୍ୟ ଶୁଣୁଥିବା କମ ବୋଲି ସେମାନେ ଏହି ମୁକ୍ତି ମେରିନ କରିପାରନ୍ତି । ଗନ୍ଧାରା ଶ୍ରୀକୃମାନକେ ଲାଭ ନିତ୍ୟ ଯେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟବୁ ସୁହିଅକ୍ଷୟ ତାହା ଅମୁମାନକ ବିବେଚନାରେ ଅପମାନପୂର୍ଣ୍ଣ । ଲୋକଜେ

ମାତ୍ରେ କହନ୍ତି ଯେ ଦେଖଇ ବର୍ତ୍ତମାନ
ଅଭ୍ୟାସରେ ୨୦୨୦ ବାରେ ଏ ଅଭ୍ୟାସ
କୁଳ ଦୟାନାୟିତ ଜୀବିତରୂପା ଜୀବା
ଅଭ୍ୟାସରେ, କୁଳ ସମ୍ପଦାଳି କରୁଥିଲୁ ଯେ
(୫) ଦେଖଇ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେପରି ଅଭ୍ୟାସ
କ୍ଷେତ୍ରରୁ କୋଣ ସେମାନେ କହନ୍ତି
ବାହା ପ୍ରଦତ୍ତ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି କୋଣ ସମ୍ମାନ

(୫) ଧର ଯେବେ ପ୍ରସର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଥିଲୁ
ପ୍ରସରକ ବିଦ୍ୟାନାକୁ ହେଉ ଥିଲୁ ଏବଂ
କାହାର କଣ ଏହା ଦସ୍ତଖତ ନାହାନ୍ତି
କେବୁ ନାହିଁ ? ବେଳାପାରୁ କିମ୍ବା ଆହୁ
ନାହାନ୍ତି କହାଇଥିଲା ।

(୩) ସାଧାରଣ ଆବଶ୍ୟକତା ଦେଖିଲେ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଜଳର ଆଜିନ୍ଦା ଏହା ସ୍ଵର୍ଗକାଳୀ
କରିବା ନମ୍ବର୍ତ୍ତ ସଥେଷ୍ଟ ପମଳା ଅଛି ।

ଶ୍ରୀ ମହେବୁମାନେ କଳାଚାରେ ଏସନ୍ତିରେ

ବିଷୟକୁ କୁଣେଥ କରନାହାନ୍ତି । ସେମାନେ
ଜୁର ଏହା ପ୍ରମାଣକରନ ମୁକ୍ତି କୁ ଦେଖି
ଗା ସେମାକେ ବେଦଗାତ୍ୟ ଗୋଟିଏ ମାନିବେଳେ
ନାହିଁ । ସେମାକେ ଜାଣିଲି ଯେ ଆମେମାନେ
ଯେମାନଙ୍କ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରପାରିବୁନାହିଁ
କିମ୍ବା କରୁନାହିଁ । ସେମାନେ ଜାଣିବୁ
ମିଥ୍ୟା କଥା ଜାଣିବୁନ୍ତି ବୋଲି ଯେ ଆମେ
କିମ୍ବା କରୁନାହିଁ ଏହା କହେଁ । କହି
ସେମାକେ ଯେହିଠାରୁ ଏହି ପ୍ରମାଣ ସା
ପାଇଅଛନ୍ତି ସେ ରହାଯି ସବୁ ମଧ୍ୟ କରୁଥିଲା
ଅତିଥି ସେମାକେ କନ୍ଧାଧାରଙ୍କୁ ତପେ
ଆପାଥନା ଦେଇଅଛନ୍ତି ତାହା ପରିଦ୍ୟା
ରୁଥି । ସେମାନଙ୍କ କହୁତାରେ ଏହି ଜୀ
ଦେଖାଯାଏ ଯେ “ଭୁରେମାକେ ଯା
କରିପାରୁଛ କର” । ଏଥିମିଳି ଆମେ
ମାକେ ଅଧିର୍ଥ ବିନ୍ଦୁ ବିଦ୍ୟହେବା ରତ୍ନ
କହେଁ । ପରିଜାରିଲେଇ ଏହି ବିମନକୁ

ପରିବ୍ରାନ୍ତରେ ଆମ୍ବେଲାଟକ ବେଳେ
ବିଚଳିତ ନହିଁବା, ବୟସ କ ଯାଇଲେ
କ୍ଷୟ ଅମ୍ବେଲାଟକର ଲକ୍ଷ ପଥରୁ ଭଣ୍ଡନହେ
ତେବେ ଏହି ଦମନବୀର ପଳରେ ଅଟେ
ମାତେ ସ୍ଵାଧିକରଣୀୟ ନିରାକରଣୀ ହେବା
କାହାରେ — କାହାରେ ଆମ୍ବେଲାଟକର କାହାରେ
ଦିନକୁବିନ୍ଦ କୁଳିପାଇବି, କାମଶାଲରେ
କାହାରେ ସାହେ ମଧ୍ୟ ନାହିଁବି । କାହାରେ ପୋତେ
ହେଲେ ପୁନାରୁ ମଜିନବା ଦୂରତ୍ବୀ, ଏହାରେ
କେଣାରି କେଣିଦ୍ଵୀପ, ମେହନା
ପରିବ୍ରାନ୍ତରେ ଯାଇଲେକ ଏ କାରି
କାହାରେ କେବଳ ଦେଶକୁବା ୧୯୧୯ ବାରରେ
ଅମ୍ବେଲାଟକ ଏହି ଅନ୍ୟାୟର ସବୁରୁ ଅଭି
ଅନାନ୍ଦପୂର୍ବ ବକାର ଦେଇଲୁବୁ, ଏହା
ଅଜି ଅମ୍ବେଲାଟକର କାଳ କାହାରୁ ଅଟେ
ମାତେ କେବଳ ମୁହଁରେ ପ୍ରଭାବ
କରୁଥିବୁ । ଆମ୍ବେଲାଟକ ଆନନ୍ଦପୂର୍ବ
କରିବାରୁ ପ୍ରତିକ ହୋଇଲାହୁଁ, ଏହାପାଇଁ
ଅବଶ୍ୟ ଅମ୍ବେଲାଟକ ପ୍ରତିକ ହୋଇପାଇଁ
ଆଜିନ ଅମାନ୍ୟ ତରିକାକୁ ହେବା
ଆମ୍ବେଲାଟକ ଆସସଯମ, ଅହୁଁମା, ଅହୁଁ
କରିବାରୁ ହେବ, ଏକପାଇଁ କରା
ବାକୁ ହେବ, ଏହି ସବ୍ବରେ
ଭରବାନକର ନିମ୍ନ ପାଇଁବାକୁ ହେବ
ମନ୍ଦିର ତେବେ ସମୟ ନିମ୍ନ କିମ୍ବେ କିମ୍ବେ
ସେହିମଧ୍ୟରୁ ଯେ ଗୁରୁକ ଧ୍ୟାନକ ବିଧା
ଅନୁଷ୍ଠାନ ତାହା ମାନ୍ଦିବାକୁ ହେବା
ହକୁ ଓ ମୁହଁରେ କରିବାକର ଏହି କୋଣ
ମାଲରେ ଗୁରୁକ ନିରାକରଣକର ନାହିଁ

ଏହି ମନୁଷ୍ୟର ଜୀବନ ମଧ୍ୟ ବିଜନ୍ମେ
ଦେଖାଯାଏ । ଅତ୍ୟନ୍ତମାନର ହୃଦୟ
ରଣ୍ଜିତଙ୍କୁ ଦେଇ ଅନୁକ୍ରମନାମାନ
ମନୋର ଅପ୍ରକାଶିତ୍ କିନ୍ତୁ କର୍ତ୍ତାଙ୍କର ଅନୁମାନର
ସେ ଅପ୍ରା ଅନ୍ତିମାହୀନେ ଏକ ଏମନିମ୍ନ
ମାନଙ୍କର ଏହି ଗୋଲମୋଟି, ଏବନମୁକ୍ତ
ଗୋଟିଏ ହେବା । ଯେବେଳେ ହୃଦୟମୁକ୍ତ
ରାମାୟନେ ମୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଗୋଲମରେ ବେଳେ
ପ୍ରସାଦେ ଏହା ପ୍ରତ୍ୟନିଧିବାନରେ ଦେଇ
ଦେଇଯାଇଥିଲା । ହେବେ ମାତେ ହୃଦୟମୁକ୍ତ
କାହାର କରନ୍ତି ଏ ପ୍ରସାଦର ବ୍ୟକ୍ତି
“ରୁଦ୍ରମାନେ ସବୁର ଜନନରେ କି
ବାହାର । ଏହି ମେଣ୍ଟର କୋଟି ଦିନ

ଅପଢାଯୁମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ବୁଦ୍ଧମାନଙ୍କର ମେହି-

ଏବେ ଗାନ୍ଧାରେ ମନେ ରଖ କୁମୁଦକଳର
ଏ ହିଂସା ସେମାନଙ୍କର କିନ୍ତୁ ରଘୁକାର
କହିଗାପବ ଗାହଁ । ପେର୍ଗିମାନଙ୍କୁ ବୁନ୍ଦେ-
ମାନେ ପ୍ରାକରୁତ କରିବାରୁ ବରିଅଛ,
ପେମାନଙ୍କର ବଳ କୁମୁଦକଳଠାରୁ ବହୁ-
ମୂଳରେ ଅଧିକ କୁମୁଦମନେ ନିଜ
ନିଜର କାନଙ୍କୁ ଅବାତରେ ନାହିଁ
କରିବାର, କିନ୍ତୁ କୁମୁଦର ଯେହି ଦେଖ-
ବହିମାନେ ଅବାତରେ ପ୍ରାଣ ଗାନକରିବାରୁ
କହା କରନ୍ତୁନାହଁ ସେମାନଙ୍କ ପତ ଏକାକି
ପ୍ରଦର୍ଶନ ଦରି ଦପାର । ବୁନ୍ଦେମାନେ ତାଣ
ଯେ କୁଲିଆନ୍ ପାଳର ଦତ୍ୟକାଣ୍ଠକୁ ଏହି
ସରତାର ଯାହିରାର ଦହନ ବିଧାନ ଦୋଷ
ମନେକରେ । ହିଂସା ଓ ଦୁରଧାରାତ୍ମିକ
ଯେ ତଳ ହେଉଥିବେ ବ୍ୟକ୍ତିକେ
ଏହିରେ ସହଜତା ବ୍ୟକ୍ତିରବା ଅସମ୍ଭବ ।
ସବୁତର୍କୁ ଅହିପାର କମ୍ପାନ୍, ଏହା
ନିଃସମେବରେ କୁହାପାକପାରେ । ବୁନ୍ଦେ-
ମାନେ ଅନ୍ତରେ ଅହିପାର ରାଜକଳାନୀ
ପାର୍ଶ୍ଵ କବନ ଦସର୍ତ୍ତର ତଥିବାରୁ ଗୋରବନର
କଥା ଦୋଷ ସବଦା । ଯାହାରହିବ ମୁହଁ
କାଣେ ଯେ ଅହଜକ ସବକାରନ ନିଃସମେବ
ମୋକ୍ଷ ଅନ୍ତକବଳର ପ୍ରସର କିନ୍ତୁ ପର
ହୋଇଗାହଁ ଅସ୍ତ୍ରବଜାହାନକୁ ଜଳଟରେ
ନୟ ତେବେ ପ ହେବ । କର୍ତ୍ତମାନ ଯାମୁମାରଙ୍କ
ମୋହାର୍ଦ୍ଦିପାୟ ଭାବରକ କରିବାରୁ ହେବ
ଯାହାଦ୍ୟାବ ଆମ୍ବେମାନେ ସରକାର ଓ
ବିନଦାମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଦେବ ଯେ
କିମ୍ବା କୌଣସି ଜୁଣ୍ଣ ହାତ ଯାହା ହିଂସାଠାରୁ
ଅଧିକର ପାଇବାକି ।

ବଜ୍ରକାର ଏ ବମ୍ବଲାଙ୍ଗରେ ନିଜକ
ଅର୍ଥରେ ତଥା ବଜ୍ରକାର । ଏହି ଗୋଟାଏ
ସୁଧରକ ସେମର ସୁରକ୍ଷାକ କାହାରୁପ୍ରେ
ଏହାର ମୂଳ ଭାବରୁ ହେଉଛି ଗରବେଶୀରୁ
ମନବର ପ୍ରକାର ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରୁ
ଅଧିକରା, ମେଯେ, ଗୋଟିଏ ପୁରୁଷକରେ
ଦୁଇଲେ ଗୋଟାର ଓ, ଦୁଇଗା ହମେଶ୍ବର
ଗୋଟିଏ କାହାକୁହେବା । ନାହାଦେଶରେ
କର୍ତ୍ତମାନ ଯେ ଅଭ୍ୟାସର ହେଉଥିଲୁ ଏହି
ସବୁର ଯେ କୌଣସି ପ୍ରଦେଶରେ
ଯେବେଳେ ଲାଭ ଦେବେବେଳେ
ଦେଖାରେ । ଏହି ସେବାର ଅନେକ
କର୍ମଗ ନାବାପ୍ରାଣରେ ଦେଖାଦେଇଲୁ
ମଳଦୂରପତ୍ରିଯର ବର୍ଣ୍ଣନାଶ ସ୍ଵାଧେନର
ଅନ୍ତର୍ମାୟ ଗୋଟିଏ ମନେ କହଇଲୁ, କହି
ବର୍ଣ୍ଣନାକ ତାହା ତରମ୍ଭାୟ ତୋରନାଶି
ଦେନାହେ ଲୁରରେତୀମାନର ସବୁଗମ୍ଭେ
ମାତ୍ରର ସମ୍ମ ଅଧିକାର ତାତିକେବା
ଅର୍ଥ, ଏହି କବନାରେ ସରଜେମାନ
କର ଦାବ ସାହାଗ୍ରହଣେ ହେବା । ଏ ଯେବେ
ପାହୁଁ ସେବରେ ଜୁଗତ ଦେଇବାର କିମ୍ବ
ଦୁଇକ ଜଳମେଲାଇବାର ଯେ କହି ହାତନା
ତାହା ନୁହେ । ଜୁଗତମ୍ ପ୍ରାଚୀମାନର
ଭାଷାରକା ପେମାନେ ଅନୁଭବ ମନେ
ଦେଇବା । ଜୁଗତପରତାର ଦେଇବା ଯେବେ
ଶତମାନ କମେଟି ପଠାଇଅର୍ଥ ପ୍ରେମାନର
କାହିଁ କରାଗି ପୁକା ପ୍ରକାଶ କରାଗା
ପ୍ରଦର୍ଶ ହେଉଥାଇଗାଏନ୍ତି ।

ଅହାଜୀମାନଙ୍କୁ ବମନ କରନାର ତେ
ଏହି ଦେଶର ଥର ତୋଟିଏ ଦେଶର
କେବଳ ଯାହା । ଜିବଦ୍ଧତାରୁ ଯିସି
ଦୋଷ ମନେକରୁ ସେବନମର
ଦେଶର ରହୁବାର କରାଯାଇଛି । ସେମାନ
କୁଳ କର ଯାଇଥାଏ, କେବେ ପାହା
କରିବେ ସେମାନଙ୍କ ରହୁଗତ ହୋଇଥା
ସେମାନଙ୍କ ଅଳ୍ପ କାହାର କାହା ତୁମ କାହାର

ନାନାକାରୀ ଘରେ, ତତ୍ତ୍ଵକାରୀ, ପାଇଦୋଇ ପଟ୍ଟନା ପଞ୍ଚାନଙ୍କର ସବୁ ଏବଂ
ମରକରେ କଷ୍ଟ ବେଗ କରିବାର ପ୍ରମାଣ
ଦେଇଅଛି, କିନ୍ତୁ ଯକ୍ଷଗର କଣ୍ଠରେବେ
ଆକାଶମାନଙ୍କ ଧୂମ କରିବାର ସ୍ଥଳର
କରିଅବୁଦ୍ଧ ବୋଲି ପ୍ରକାଶ । ଶାନ୍ତିର ଯେ
ଏହି ଅତିଥିମୁର ପଳିରେ ବୁନ୍ଦରଦଶର ଶ୍ରୀ
ଦିନରୁ ଦିନ ବମ୍ବି, ମିଶର ଅବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ
ଆମ୍ବମାନଙ୍କଠାରୁ ଭଲ ବୁଝେ । କଣେ
ଭଲତ୍ତା ନିସରଗାସୀ ଜଣେ ରଙ୍ଗଳ
କର୍ମଗୁରୁଙ୍କୁ ହତ୍ୟକାଳ, କିମ୍ବା ଏହି
ଚୋଟିଏ ଜଗନ୍ନାଥ ଅପରାଧ, କିନ୍ତୁ ଏହାମତେ
ଯେ ଦିଗ୍ନ ତଥାଗଲ ତାହା ସେ ଅପରାଧ
କମନେ କରେ, ମନୁଷ୍ୟର କିମ୍ବରେ ମଧ୍ୟ
ଅତ୍ୟାରେ କରଗଲା । ମେଘର ଯାହା ଧାଇଛିଲା
ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାୟ ଦସଇଥିଲା । କଣକର
ଦୋଷରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେଶ ଦଣ୍ଡିତ ହେଲା ।
ଏ ହତ୍ୟକାଣ୍ଡରେ ନିସରଗମାନକର
ସହକୁତୁଳ ଧାଇପାରେ, କିନ୍ତୁ ଯେ ଶକ୍ତି
କୌଣସି ପ୍ରକାର ଦୟା କ ଦେଶର ନିତର
ସ୍ଵାର୍ଥ ଭାବୀ କରିପାରେ ତାହା ପଥରେ ଏହା
କୁଣ୍ଡଳ ହୋଇଲା କି ?

ସହାୟ ଲେଖା ।

କିଂପ୍ରେସକୁ ତାହାର ପ୍ରକୃତ କାର୍ଯ୍ୟର
ଉପଯୋଗୀ ହେବାକୁ ହେବେ ତାହାର
ବାହାର ସାର୍ଥକତା ପ୍ରମାଣ କରିବାକୁ ହେବ,
ତାହା ପୁରୁଷ ହେଲ ମସିଲମାନ, ବୀଷ୍ମ ଯୁଦ୍ଧ,
ଶିଖ, ପର୍ବତୀଙ୍କ ସମ୍ମର୍ମ ମନ୍ଦିର ହେବାକୁ
ହେବେ, ରକ୍ଷଣ ଭାବ ସରଜନେତାଙ୍କ କଳାକୁ
ପରିଚିତ ଶତିକୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ହେବ,
ଯେତେ ଆମ୍ବାନେ ମମସ୍ତ୍ର ଏକମନରେ
ଏକମୁଖ୍ୟେ ଆମ୍ବାନଙ୍କର ବାହାର କଥା
କରିପାରୁ ତାହାର ପ୍ରଳ ସଜ୍ଜାଲଜନକ
ହେବ । ଯେବେ ବିଦେଶୀ ଲୁଗାକ ଦୂର
କରିପାରୁ ତେବେ ଆହୁର ଲଳ ହେବ,
ତେବେବେଳେ ଆମ୍ବାନଙ୍କ ଆମ୍ବାନଙ୍କର
ଶେଇ ପରିଷ୍ଠ ଦେଇପାରିବା ।

ମୋର ମାଯ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଖ୍ୟାର ଶେଷ କଥା କହୁଅଛୁ
କଂଗ୍ରେସ କିମ୍ବା ଅଧିକ ରହୁ, ଏହାମୋର
ଏକାନ୍ତକାମନା । ତତ୍ତ୍ଵମନ୍ଦିରମନ୍ତ୍ରେ ଅସମ୍ଭବୀୟ
ପ୍ରକଳ୍ପ ରଖିଗଲୁ ମୁଁ କହୁଅଛୁ, କାରଣ ମୁଁ
ଦେଖୁଅଛୁ ଦେବ ଏହାରେ ଦେଖିବାରେ ପ୍ରତିକ
ହୋଇନାହିଁ । ଯେତେବେଳପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ବର୍ତ୍ତମାନ ସରକାର ଏହି ପ୍ରକାରେ ରହିଥିବେ
ମୁଁ ବାର୍ତ୍ତି ରକ୍ତକାରୀ କହୁଅଛୁ ଓ ସା ଏହା
ପ୍ରକଳ୍ପ ରଖିଗଲାହଁ, କିମ୍ବା ପ୍ରକଳ୍ପ ରଖିଗଲାହଁ
ନାହିଁ । ଶୋ ଧରିବେ ଏହା ସାମାଜିକ ମାଲ
ନହେଁ ଏହା ମୋର ମର୍ମଗତ ବିଧାତ ।
ଅସମ୍ଭବୀୟ ଓ ଆଜନ୍ୟମାନ୍ୟ ମୋଟିଏ
ଦେଇ କହୁଅଛୁ କାଳମାତ୍ର, ଏହା ମୋର
କଳନ୍ତିମାତ୍ର । କବ୍ୟାଙ୍ଗର ମତିର ଅନ୍ତରକାନ
ଏବଂ ସଜ୍ଜିବ୍ରତ ଏହା । ଅନ୍ତରୀମାର ଆଲୋକରେ
ସେହି ସତ୍ୟ ମୋ ଲିକଟରେ, ଭବ୍ୟାସିତ
ଦେଇଅବୁଦ୍ଧି । କୁପନ ମୋ ଧରିବେ ସେହି
ସତ୍ୟର ଅଶ୍ରୁମାତ୍ର । ସତ୍ୟର ଦିନିଶ
ଆସିବାରେ, କଖଦାରେ ଏହା ତଣ୍ଟ୍ରାବନ୍
ଓ ଆଜି, କେତେବେଳେ ସାମରି କମ୍ପୁଟର
ଦେଇଅଛୁ । ଏହିରେ କୌଣସି ପ୍ରକାର
ଦଶା କା ଅବଲମ୍ବନ ନାହିଁ । ତେଣୁ ରୁକ୍ଷିତ
ମାନଙ୍କୁ ମୁଁ ଦୁଇ କରୁଗାହଁ, କିମ୍ବା
ପେମାନଙ୍କର ପରିଦିନ ମୁଁ ବହୁପରିବରାହଁ ।
ଶୁଭରାତ୍ରରେ ଯେ କିମ୍ବା ଦ୍ୟକ୍ଷା ଦ୍ୟକ୍ଷା
କରୁଯାଇଥିଲୁ ତାର ବିଧାରେ ମୁଁ ଅମ୍ବଳା

ଦେଶମ ବରତ୍ତ, କିନ୍ତୁ ଏହା ଅଛିଥା ଯୁଦ୍ଧ
ମୋର ବିଭାବୀ ଘରତକର୍ଷ ଲଂଘନମାନଙ୍କ
ସହିତ ଅଛିଥାମୁକ୍ତ ଜାଗିଯାଇବ, ଏ ପରିବା
ରଥର୍ ହୋଇଗାନ୍ତି । ଏହା ଆମ୍ବମାନଙ୍କ
ଆଜାନ୍ତୁ ସୁଧ କହେଲେ ସୁଧ ପାର୍ଶ୍ଵକ
ହୋଇଥିଲୁ । ମୁଁ ବିଭାବକର୍ଷ ଅବୁଭୁ
ଦଶବ୍ୟତରେ ଭାବି କେବଳ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ
ମନ୍ଦରେ କହାର ଜିଜୟ ପେଇଯାଇବ ।
ଅସବ୍ୟତାମୁଗ୍ରମ ପ୍ରକର ଭାବିବାର ପ୍ରସାଦ
ପରିବାର ଅଂଶ ସ୍ଵରୂପ । ମୁଁ କାରମାର୍ଜନ
ହେଉଥି ଯେ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ କେବେ ବ୍ୟଥି
ହୁଏନାହିଁ, ଏହି ଜଣେ ପ୍ରକର ସତ୍ୟାଗ୍ରହ
ପରିବାର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ରଖିଯାଇବ । ବୁଲିଗୁ
ଆମ୍ବମାନେ ସମସ୍ତେ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ହେବାକୁ
ଚେଷ୍ଟାକରିବା । ପ୍ରଦେଶକ ଲୋକ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ
ହୋଇଯାଇଥି, ତାରଣ—ଏହା ଆମ୍ବମାନ
ଅତ୍ୱିନ୍ଦରିତ ଜ୍ଞାନି ବିକାଶମାତ୍ର । ଏ ଜ୍ଞାନ
ଆମ୍ବମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତଜୀବାରେ ଅଛୁଟ
ଦେଶପରି ଏହା ଆମ୍ବମାନଙ୍କର ଜୀବନର
ଅଧିକାର । ବୁଲିଗୁ, ଆମ୍ବମାନେ ଏହା
ଜାଣିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକରିବା ।

ବନ୍ଦେ ମାତର

ଶୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମଦିରେ । ୩
ଗର୍ଭମେଣ ।

କେବେ ଧରିଲେ କ୍ଷୁଦ୍ରମୟ ନକରିବା
ମହାଶ୍ଵର ଭକ୍ତେହୃଦୟର ଗୋପଶାପତର
ପ୍ରଧାନ ଏହି ପ୍ରଭୁରେ ବ୍ରହ୍ମଶିଶ ଶାକ-
କଳୁ ବିରାଟନ ମାତ୍ର ହେଲେବେହେ ବିହାର
ବର୍ଣ୍ଣମେଣ କହିବି ତତ୍ତ୍ଵମାନର ପରମ
ପତନ ଶର୍ତ୍ତ । ଶୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ମଦିରର
କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ରହ୍ମଶିଶ କରୁଥିଲୁ, ଏହା
ଅମ୍ବାଦଳର ତୁଳିର ଅମ୍ବ । ନାୟକାମେ
ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କେ ଏହାକୁ ଗର୍ଭମେଣରେ
ଗାତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ ବୋଲି କହିବେ । ସୁର
ଦୂରାକ୍ଷର ପୁଣ୍ୟ ସୁରୁଷମାନେ ସ୍ଥାପିତ
ନପାଇ ଥିଲେ ଏହି ଗଜାଠାରୁ ଗୋଦାବିନ୍ଦ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସର୍ବତ୍ର ଶାସନାଧିକାର ସାର
ଏତିକୁ ନହେବେ, ସରତର ସମ୍ରାୟ ହିନ୍ଦ
ବଜନୀକର୍ତ୍ତ ସୁରର ଦୂରାକ୍ଷ ନିଜତରେ
ନରମୁକ ହେଉଥିଲେ । ଅବ୍ୟାବ୍ୟ
ହିନ୍ଦୁନେ ସୁରୁଶାଳୀନ୍ତୁ ଚଳନ୍ତିବିଷ୍ଟ ବୋଲି
ଦୂର ଭବତ । ଅବ୍ୟାବ୍ୟ ବିକଳରେ
ଥୁବ ଦୂରାକ୍ଷର ଅକ୍ଷ ପ୍ରତିକିଳିତ । ଅବ୍ୟାବ୍ୟ
ବକ୍ର ପଞ୍ଜିକାରେ ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ରକ୍ତାତ୍ମ
କରୁ ବ୍ୟକ୍ତିକର ଜୟପଦ୍ମକାରେ ସୁଷ୍ଠବ୍ଧ
ଦୂରାକ୍ଷର ଦୂରାକ୍ଷ ଶିଶୁପତି ଗୋଟେ
ଦୂର ଜାତକେଣି କର୍ଣ୍ଣଗୋବିଲ-
କର୍ଣ୍ଣଶର ବୀଜଧୀବୀରବର
ପ୍ରତାପିବୋଲି ବର୍ଣ୍ଣକ ହେଉଥିଲୁ
ଅବ୍ୟାବ୍ୟ ଦେଖି ବିଦେଶୀ ରୋଦମାନେ
ଶୀ । ଜାଥଙ୍କ ଦର୍ଶନକରିବାକୁ ଆଶିଲେ
କୁଳକୁ ବର୍ଣ୍ଣନକରିବା କମନ୍ତେ ଆଶିଲେ
ପ୍ରକଳିତ କରିବୁ ଏହି ଯେ ଦର୍ଶନ ପାଇ ବାବା
ମହାଶ୍ଵର ଦେବଲେପଣ୍ୟ ସେ କହିଲା ତତ୍ତ୍ଵ
ନଥଲେହେବେ “ ଦେବରଜ ” ବା
“ ତତ୍ତ୍ଵର ଦୂରା ” ପକ ବହୁଦୂର । ପ୍ରିୟାନ-
ମାତଙ୍କ ତତ୍ତ୍ଵରେ “ ପୋଷ୍ଟ ” ଦୂର ଯେଉଁ
ଯେତାନ, ହରିମାନଙ୍କ ତତ୍ତ୍ଵରେ ସୁରୁଶା-
ଳକ ଦୂରା ନଥିଲା । ଯାହା ଧର୍ମ ଧୂତି

କରଇଲେ କିନ୍ତୁ ଯେମାନଙ୍କର ପେଣ୍ଠା ପିପାଳି
ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଯେହି ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ
ମାନେତହୁବେ ଯେବେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ସବାନେ
ଭର୍ଗମନୋରଥ ଖୋଲ ମାନସିଙ୍କ କଷ୍ଟ
ଅନ୍ତରୁର କରଇଲେ । ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ମନ୍ଦିର
କବରି ଗର୍ଭମେଣାକ ପରସ୍ତକର୍ମାନ
ହୋଇ କି ପାରେ । ହିନ୍ଦୁ ଗର୍ଭ ପରାମର୍ଶ
ରଂଗର ଗର୍ଭମେଣା ତୁଳଯାମ କରିବା
ଅସ୍ମିତା ମନ୍ଦିର ସଦ କରିବାର ଯାହେବଳ
ଦିତେଶର ଏକଶାଖାକୁଟେ ପରିଷର ହୁଏ
ଧର୍ମର ମାତ୍ରାମ୍ବା କାହୁ ରହିବ ? ଆମେମାନେ
ଯେତେବୁର ଦେଖିଥିଲୁ ବର୍ତ୍ତମାନ
ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ମନ୍ଦିର ତାହା ଦେବାକୁ ଦିଲ୍ଲିରେ ।
ବାଜାକ ତତ ଦୁଇ ତିହାୟର ସୀମା ନାହିଁ,
ସେ ଯେପରି କେହି ନୁହୁଣ୍ଡ କଲେକ୍ଟର
ମନ୍ଦିରର ହର୍ଷ ଲାଗ୍ରେ । ସାମ୍ବ କରୁଥିଲେ
ଶପଣ ପଢିଲୁ ଏହି ତିହାୟର ଯେତ୍ରମାନେ
ଲାଗ୍ରେ ଥେମାକୁ ମନ୍ଦିରେ ଦେଇଲେ
କଲେକ୍ଟରଙ୍କ ଅଧୀନମ୍ବ ଲେବାଣ୍ଟ ଦେଇଲେ
ତାହାକର ଅନ୍ତରୁତ୍ତପାର୍ଦ୍ଧ ହେଲି ଅନେକା
ବର ଦିନ୍ଦୟ ଓ ରେଳେ ସମେହ କରୁଥିଲୁ
ଯେ ଯାହା ସବୁ ଦେଇଅଛି ତାହା ସବୁ
ଗର୍ଭମେଣାକର ତା ଉପରଦିଶ କର୍ମଚାରୀ
ମନ୍ଦିର ସାଧେତନାରେ ହେଲାଅଛି ।
ବିଦେଶୀ ହେଲାଟ କାହା ସତ୍ତ୍ଵଶୀହେଲାଟ
ଅଛି ଅନ୍ତିକାଳ ତେଣାରେ ଯହି କେହି
ମନ୍ଦିରସମ୍ପଦେ ପ୍ରଜାକା କାହିଁ କରିଅଇଲୁ
ବୋଲି ଦାସିର କି ପାରାନ୍ତି କେନ୍ଦ୍ର
ଲୋକୀଟୁ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ମଗାନଗଦିପରେ ତିର୍କର
କରିବା ହରକାରଙ୍କର ବରତନ୍ତ୍ରିହୁଣ୍ଡ । ଏପରି
କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପରମାର୍ଶର କିନ୍ତୁ ମୂଳ୍ୟର କୁଟୁମ୍ବ
ସେମାନଙ୍କ ପରମାର୍ଶର ମୂଳ୍ୟର କୁଟୁମ୍ବ ଯତି
କିମ୍ବା କୋଧର ବରତନ୍ତ୍ରି ହେଲା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ
କୁଟୁମ୍ବରେ କିମ୍ବା ଦେବେ କିମ୍ବା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ
କରିବ ମନ୍ଦିର ହାତିଦେବ । ସୁର୍ଯ୍ୟ ସବରରେ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁ ଅବଲୋ ଦିପତ୍ରିତ
ହୋଇଥାଏ ରଂଗକ ଶାକନ ଅରମାନ
କେବେ ଏପରି ଏହି ନ ସବୁ ବୋଲି ଅମ୍ବ-
ମାନଙ୍କର ବିଷୟ ।

ମହିଳା ମାଲିକ୍ସା ୮

ସାଂକ୍ଷାନିକ ଶ୍ରୀ ପନ୍ଦିତ ହେବେ
ମେ ଅମୁମାନରେ ସୁହରତା ଶ୍ରୀନାଥେ
ବାଲା ଦାସ ପାଟଙ୍ଗରେ ଅନନ୍ତରେ ମନ୍ତ୍ରେ
ହୋଇଥାଏନ୍ତି । ନାହିଁ ମନ୍ତ୍ରରେ ଏହା
ପ୍ରଥମ, ନାହିଁମାନେ ଶୁଣି ଆସନ୍ତା କୁ ଗୋରାନ୍ତି
ଦ୍ୱାରା ମନେ ବରାବେ । ଶ୍ରୀନାଥ
ବାସ ଯେପରି ଶିବିଳା, ସେହିପରି ଦୁର୍ଲିମନ
ଓ ପ୍ରକାଶ । ମେ କିମ୍ବା ଯାଇ କେବୋପରି
ମନ୍ତ୍ରଶାସ୍ତ୍ରର ଜୟି ଆବଶ୍ୟକ । ଉତ୍ସାହେ
ବେଦମୟୀ ପାଳିକା ବରେ ସ୍ମାଧନ ସର୍ବକୁ
ଶୈଳବାଜାକ ଲାଦର ସଥେଷ୍ଟ ସମ୍ମନ
ଅଛି । ଶୈଳବାଜାକ ପରି କରଣିବିଳା-
ଦ୍ୱାରା ଯେ ସମୟରେ କ୍ଷେତ୍ରକୁ କର ପରିଷକ
ନକରିବାରେ କରିଲାକୁ ହୋଇ ଦେଇଥାଏନ୍ତି ।
ମେ ମଧ୍ୟ ଦରେ ଘରେ ତୁମ ସେବନାଟଙ୍କ
ହୁଏଇ ଯେତେ ଯହ ଓ ପରିଶ୍ରମ କରି
କଲେବଟି ଛିନ୍ତା କରିବେ ବେ କରିଲୁ
ପରି ଓ ପରିମନ ଅକାଶ କାହାରଙ୍କାରୁ
ହୋଇ ପାର ନଥାଏନ୍ତା । ପରିମନ ଯେତେ
ଶୈଳବାଲା ଦାସ ପାଟଙ୍ଗରେ ଅନନ୍ତରେ
ମାନ୍ତ୍ରସ୍ତ୍ରେ ହେବା ଶୁଣି ଅମେସାତେ
ବରେଇ ଅନନ୍ତର ହେବା ।

ଧୀର ହୁଅ !
ଥରେ ମାତ୍ର ପରାପରାର !
ହାତେ କ୍ଷେତ୍ରର ମୋହନ ଶାନ୍ତି

ରୟଳ ଟନ୍‌କ୍

ଏହା ଗର୍ବମ ମନ୍ଦିରରେତିଥାର ଅବ୍ୟର୍ଥ ମହୋଶିଥ ।

ଏହରେ ଦେବତାର ଅଭ୍ୟର ନାହିଁ । କେବେବେ ସୁରର ନାହିଁ ଗରବ ଦେବତାରେ ଦେବତାର ଦୁର୍ବଳାବେ ଏବେବୁ ମର୍ମଦର ହୋଇ ସବମଜ୍ଜାଳମୟ ପରାମରିତ ଅମରବୁଦ୍ଧାମେ ମୁଖ ଦରଖା ରଖି ଏଇଥଳ ଟନ୍‌କ୍ ଦେବତା ଦେବତା ହୁଏବେ ଅର୍ଥରେ । । ବର୍ତ୍ତତର ପଦମ୍ବା ପରମମ ଏବେ ଏ ଜ୍ଞାନପଦ ଦରିଦ୍ର । ମହାନମନେ ମହୋପକାଶ ଦୋଷାକ୍ଷଣ ରହ, ଅମରବେଣୀ ଦରିଦ୍ରପଦକ ଏ ଜ୍ଞାନର ଦେବଦେଶରେ । ପରମ ନାମ, ବେଗୀ ଅବମ ଦେବାତରେ । ମନ୍ଦିରରଦ୍ୱାରା, କମଳର, ଏବାନରଦ୍ୱାରା, ଅଳକର, ପାତାନରଦ୍ୱାରା କାତ କହ ପରିବା ଦ୍ୱାରା ତୁରି କୁରନାଇଯରେ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଦୟା କୁରି ଅବଳମ୍ବନେ ଏ ଅର ଦେବତାରେ ଦେବଦେଶରେ । ବନାବର ଅପର ଜ୍ଞାନପଦର ଦେବି କଟନ୍ତରେ । । ଧାରେ ପରମେ ସମ୍ପ୍ରଦୟରେ କାହାରକୁ ଏହାକିମେବଳେ ଅବରମ୍ଭନ୍ତରେ । ଦେବାକୁ ଦେବାକୁ ଏହାକିମେବଳେ ଅବରମ୍ଭନ୍ତରେ । ଦେବାକୁ କାହାର କାହାର ଏ ଦେବାକୁ ବନାବର ଏ ସମ୍ପ୍ରଦୟର ଶ୍ରେଷ୍ଠରୁ ।

ଏହା ଏକଣ ଦେବତାର

ଶାନ୍ତିଶାନ୍ତି

ଦେବତାର ମେହନାଇବଳ

ଦା

ମନବାହୁର ତାତ୍ତ୍ଵବାନା

ଦକ୍ଷ ଦରାବ

ଦିତି

— — —

କୁରି ଦିନ

ବିଶ୍ଵାପକ ।

ଜା ୨୨୧୯-୨୫ ଡିସେମ୍ବର

ମୁଦ୍ରଣ ଓ ପାତାନ୍ତର

ଦେବତାର କାମକ୍ଷା ଦେବ ।

ମନ୍ଦିରର ଲୋକାଳ୍ୟ

ସବଜଳନାଳକ, ଅମ୍ବାରିଷ୍ଟ୍ ଡିସେମ୍ବର ୨୦୨୫

ମୁଦ୍ରଣକ ମଟ୍ଟମରମାନକାରୀ

ବାପମାରୁମ୍ବାନ କେତ୍ତିକ୍

ମନ୍ଦିରର ଲୋକାଳ୍ୟ

ସବଜଳନାଳକ, ଅମ୍ବାରିଷ୍ଟ୍ ଡିସେମ୍ବର ୨୦୨୫

ମନ୍ଦିରର ଲୋକାଳ୍ୟ</p

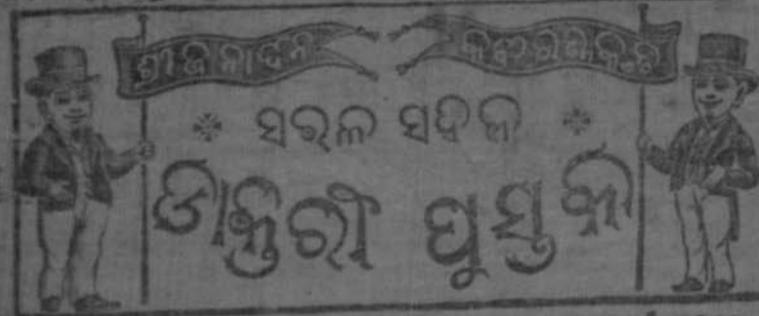

ଶ୍ରୀପୁରୁଷାଦ୍ୟା ଶ୍ରୀକୃତ୍ୟା

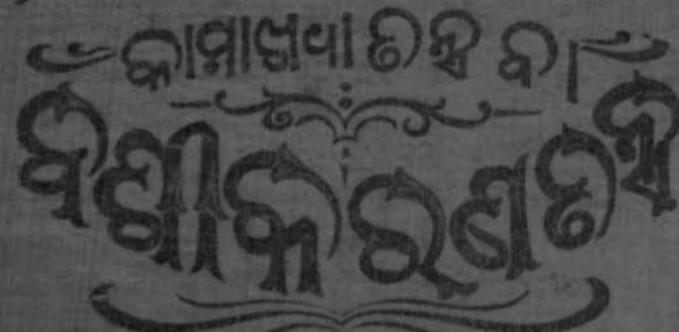
‘ପ୍ରଥମଭାଗ—ଏହିସହିତ ଉତ୍ତରାବଧାରେ ଉପାଦେଇ ପ୍ରକାରୁ ଉତ୍ତରାବେ ଉପରେଇ ଆବଶ୍ୟକ ହେବା ଦେବି ଆମ୍ବେ କରିବୁ ଦୂରାତ ମଣି କରୁଣ ଅନ୍ତରୁ । ପାହାଇଯାଏବେ ଥିବ ତାଙ୍କ ପାଦ ପାଦ କରାବେ କାହାର କରା । କରିବାକୁ ପାଦମାରୁ ପରମାନନ୍ଦ, କରିବା ପରମାନନ୍ଦ ଦେଇଯାଇବଳେ ପ୍ରଥମଭାଗରେ ଦେଇଗଲ ବନ୍ଦାର, ପ୍ରାଣୀଧି, ବାହି, ଦେବୀ, ମଜ୍ଜ, ମୁଖ, ଜାହା ଥିବ ପରମା ହ୍ରାଦ ଦେଇଗଲିବୁ, ଦେଇଗଲ ସମ୍ମାନାଧୀନର, ପାଦନ, ମୁଦ୍ରାମୋର, ଉତ୍ତରା ତ୍ରୈଧ, ‘ପଞ୍ଚାମାନ ପରମାନନ୍ଦ ଦେଇଗଲିବ । ମଜ୍ଜାଟାମାର ପାଦମାର କାର୍ଯ୍ୟ

କୁଳମୁଖର—ଏହିକଲରେ ଅଳ୍ପବସ୍ତାର, ସମ୍ମରଣୀୟ ଓ କାହାର ଅବଳି, ଦ୍ରୁଷ୍ଟିଗୁଣ ଯେତୁ ଧରନ ଭୋକ, କାରଣ, ମାରଣ ପାଇଁ ଓ କାହାର ପାଦିତ ପାଦିତ ଜୀବମାତ୍ର ଜୋଦି, କୁଟୀ, ବାହିକା ଅଳ୍ପ ଓ ଅରିକୁ ସହିତ ସ୍ଵପ୍ନକାଳୀକା, ସର୍ବଜୀବନର ବେଳୋର ବିଷୟାଦିଅଳ୍ପ, କଥାବ୍ରାତ ଓ ଅନୁଭବ ଅବେଳାର ପ୍ରସ୍ତୁତିତ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଅଛି ମାତ୍ର କୁଳମୁଖର ବନ୍ଧୁତ ହାରାଇଛି । ମୁଲ୍ୟକଳ ମାସିକ ୫୦୦୦

କୁଳମୁଖସ—ଏହିଜଳକେ କଲିପିବ ଭବୁ (ପାଖ, ଗାନ୍ଧ, କୋଖ, ମୁଖ ଅତିରି; ବନ୍ଦ, ବଜାର କରାନ, ଅତି ସମ୍ମର ଦକ୍ଷାନ କେବ, ତେଣାମୁହ; ସମ୍ବୁ, ମୁଖେ ଗଠି, ମେଲୁବର, ମନ କଶାରି, ସୀ ସବୁଖ ଦେବ, କାହିଁ, କୁତ୍ତାଗୁ ଧନିଳ; ପ୍ରୁଣପ୍ରୁ, ଦେବକ ସ୍ତ୍ରୀ ଶର୍ମୀ; ମୁଖ, ପ୍ରୀତି ଧାରାନିକା, ସୀ କପ୍ର; କରନେନ ସ୍ତ୍ରୀ, ସବିରୋଧ, ଭାବାନ, ପ୍ରତିବସ୍ତୁ, ବହୁ; ଗର୍ଭଧାରା ମୁକୁତଦୟ କରୁ ପତ୍ରାନ, ନୟାପତ୍ରାନ, ବାହିବହୁ, ଗର୍ଭତ୍ତିର ଓ ଲାକ୍ଷଣାବଳୀମାତ୍ର ୪୦ ଖଣ୍ଡ ତଥା ଶ୍ରୀ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ କହିବାର କହିବାର ଅଛି । ଦ୍ୱାରା ତଥା ମାନ୍ୟ ଦେଖିବାରେ

କୋକ ଶାସ୍ତ୍ର ବା ଆଦିଶାସ୍ତ୍ର ।

। ମୁଁ କୁମାରଙ୍କଣ୍ଡ, ଓତ୍ତାବଳୀ

୭୧୯୪ ନେଟ୍ରି

ଏକଦ୍ୟାର ସବୁପାଠାରଙ୍କୁ ଉଣ୍ଟାଇବିଧା-
ଯାକଥାଏହି ଯେ ଆମେ ଗଲ ବା ୧୦-୧୨

୨୪ ରହିଲେ ପାତ୍ରମନ କେଣାହମାନିଷେ ତଥା
ମଦ୍ଦଳୁମାରେ ଅମ୍ବର ନନ୍ଦାଖାନ୍ ମୂର କରିଲେ
ଏ ଅଭିନ ବେଶ୍ଟେ ର ତାରଖ ଦୁଃଖୁ ଅମେ
ରତ୍ନ ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ ମନ୍ଦବନ୍ଦରେ ଥାପର୍ତ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣାରେ
ଜୁମ୍ବର କେବେକ ବାରାନ୍ଦିଷ୍ଟ ସମ୍ମନେରଦେବକ
ରତ୍ନ ବାରାନ୍ଦିଷ୍ଟ ବିଭାବେ ମହାଜନ ଶମ୍ଭବ
ଭାଖମଣି ଦେଖା ପା । ଅମ୍ବରପଢ଼ା । ପା
ଦେଖିଗୋଟିକୁ ଧୋବ ଶ୍ରୀ ଗୋଟାଳ କେବେ
ମହାଶାନ । ପା । ବୁଲଶୀ । ପା । ଦେଖିଗୁଣ୍ଠିଲେ
କେଇଥିବ ଟଣ୦୦୦ ଟନ୍ଦରକ ଟକାର ଦଖଲ
ଦିକକ ମେସୁକ ଖଣ୍ଡି ଥୁଲ ତ ତମସୁକ
ଉତ୍ତର ଦିନ କଟକ ମୁକାମରେ ବିଗରି ଦକ୍ଷଳା
ଅଛୁ, ଦିବ କୋଣଟି କିମ୍ବାରୁ ଭାନୁ ତମସୁକ ଖେଳ
ପାଇ ଅମୁର କିଅନ୍ତି ଚାହାହେଲେ ଆଜ
ତାହାକୁ ଦରିଦ୍ରା ପୁରୁଷାର କେବୁ ॥

ଶ୍ରୀ ଉଦ୍‌ଦେବନାଥ ମହାରାଜ ବି ।

ପାତ୍ର

ବରତ ଜୀବନ, କୋନାର ମୁଦ୍ରା, ଏହି ବିଷୟ
ମୁଦ୍ରକ ସବୁ, ଠେକ ସମୟ ଲବ୍ଧକ କିମ୍ବା
ଭାବରେ ମୁଲ୍ୟ ଦର୍ଶକରା, କିମ୍ବା ଭାବର
ଲ୍ୟ ପାଇଥାରୀ ଏବଂ ଜାମନର ଭାବରେ ମୁଲ୍ୟ
ଦୂର୍ଦର୍ଶକରା । କାହିଁମାତ୍ରାଲେ ଉପରେ ପ୍ରତି
ଦେବାକୁ ପଢ଼ିବ । କବିତ ସମ୍ମ ଓର୍ବାର
ହାତ ଦରା ଏହି ଚରଣର ମଜବୁତ ଠେକ ସମ୍ମ
ଦର୍ଶକ । କିମ୍ବା ଭାବରେ ମୁଲ୍ୟ ଦର୍ଶକରା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଭାବରେ ମୁଲ୍ୟ ପାଇଥାରୀ କାହିଁମାତ୍ରାଲେ
ମାତ୍ରାକୁ ଭାବରେ ସ୍ତରର ଦେବାକୁ ପଢ଼ିବ ।

Robinseyne & Co
P. O. Intally
Calcutta

ବିଷ୍ଣୁବନ୍ଦୁ ଓପାଳାର

ବନ୍ଦକ ଅମ୍ବୁଦେବୀ ଜୀବଧାରିନ୍ଦ୍ରାବଦ
ନଧନର ଏହା ପଳ ପ୍ରଥମ, ପ୍ରାଚୀର ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଅବେଳା ଅମ୍ବୁଦେବୀରୁ ପରାମର୍ଶକାରୀ
ଦେଇ, ଦୁଇ, ବୈବା, କୁଣ୍ଡ, ଅବତ, ଅବଦେବ
ମାତକ ଅବ ପରୁଷ, ମତରଧନ, ଶତଧରୀ
ଶାପୁରନେଶ୍ଵର, ଦର୍ଶ, ସୀତକ, ଶକ୍ତି
ମନୁକ, ସନ୍ତୁ, ଲୌକ୍ୟ ପ୍ରକାର ଶତଧରୀ
ତାମ୍ର ଅବ ସବୁପ୍ରଭାର ସବୁମାତ୍ର ସନ୍ତୁ ପୁରୁଷ
କରୁଣ ହୁଏ । ତମୁଠିକାରେ ଶତ ସଠାର
ନବରୂ ପାଇବେ ।

କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ପଦରେ } ୫ ବାଲକୁଣ୍ଡାଳା
ପଦରେ । } କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଶ୍ରୀ ମନ୍ଦିରର ବା
ପଦରେ ।

ଅନ୍ତର୍ମାତ୍ରିକ୍ୟ ।

କୁଳକାଳ ପଦ୍ମକ ଅଶ୍ଵାର କମର୍ କୁଳ ତେ କମର୍
ଦୟାକାଳୀନ ଧର୍ମରୋତ୍ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୁଳକାଳ କୁଳକାଳ
ନାମୀକ ହତ ହୁଲାନମାନକୁ କୁର୍ମପ୍ରମାଣେ, କୁର୍ମପ୍ରମାଣେ
ଏହି ହୃଦୟରେ ବାହୀନ ତେ କରିବାର ପଦ୍ମକ

କର୍ଣ୍ଣାଳ ପାତ୍ରିକାର ପେଗମୁକ୍ତ କରିବା
“ଶବ୍ଦାର-ମାଣିକ୍ୟ”ର ଉତ୍ତରକୁ ଏହା କହଇ
କରୁଥିବାସୁଧା ଦେବତାରୀବାବା ପ୍ରଣାମ, ଶମ୍ଭବ
ରକତ ଅର୍ଦ୍ଧମଧ୍ୟରେ “ଶବ୍ଦମାନକେତୁ”
ମୋହାର କାନକ ପ୍ରୋତ୍ତବ ମନ ଶ୍ରୀକ ଦୀର୍ଘ-
କୟତ କର କର୍ତ୍ତର ଭକ୍ତିକ ପାତାରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟ
ଏବଂ ଦୂରକର୍ତ୍ତା ଗାତା, ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ
ପତ୍ରକରିତାକୁରୁତେ, କତାନ୍ତ ଦରେ, ଦିନ୍ଦୁରୁତେ
ସଂଶୋଧକାରକା, ଗୋରକ୍ଷସଂହିତା, ଉତ୍ତରଗୀତ
ନାରଦଭକ୍ତିପତ୍ର, ଶେଷାୟତେପନକୁତ୍ତ,
ଶବ୍ଦପୁରାତା, ମାର୍ଗଶ୍ରୀପୁରାତା, ମନ୍ତ୍ରକ ପୁରାତ
କୃଷ୍ଣପୁରାତ ଦେବକୁ ସଂହିତା, ମହାକାଣ ତନ
ଓ ରୈତନଥ କରିତାମୁକ୍ତ ସ୍ତରୁତ ଅନେକବି
ନେବକ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣତାକା ଓ ଶୌଣ୍ଡଳୀ ସହି
ଦୁର୍ବାଲ ପାଖାରଣକ ଜପନ୍ୟାସ, ଶାସ୍ତ୍ରଧିକକ
ଶାସ୍ତ୍ରକାର, ଧାର୍ମିକର ଧର୍ମରୂପ, ବିତ୍ତବ ଦ୍ଵାର
ପୋତ, ଶାନ୍ତିର ଶାନ୍ତିକାର ଏକ ମୋହା-
ପ୍ରାର୍ଥନକ କେବଳକୁରୁଗେ ସବ୍ରାତିକ ହେଲ ।
ପଦ୍ମବିନ୍ଦୁର କେଦର ଜଟିକ ଆମାସ୍-କରିବ
ଏବଂ ସଂପାଦରେ ଜାଗିବାର ତାକଣ୍ଠେ ଶକ-
ନର୍ଦ୍ଦିବ ତରସ୍ମାନ ଏଥର ପରିଚୁରେ ଦୁର୍ବାଲ
ଦାର୍ଢିବୋଲାଅଛୁ ଯେ ଏହ ଯାମାନାଶ ପୁଣ୍ୟକ
ଜଣ୍ଟ ଅଦ୍ୟପାତ୍ର ବାଠକର ତାକରାସ ଶାନ୍ତି
ଜନ୍ମାଳ ଅବ୍ରୁଦ୍ଧେ ଉତ୍ସାହିତ, ମନ କିନ୍ତୁ
କାହିଁ ।

ଏହାରେ ଦେଖିବ ଦିପ୍ୟମାଳ ଟାକା ଓ ଟାଙ୍କା
ଶିର ସାର୍କିପ୍ରି , ପଦମ୍ବ୍ରୁ; ଯଥା—କଳ, ସୁନ୍ଦର
କଳ, ପଦକୁଳ, ସବୁତ, ପ୍ରକୃତ କାର୍ଯ୍ୟ, କାର୍ଯ୍ୟ
ଅଧିକାରୀର ସହକ ସପ୍ରେକ୍ଷକ, ଲଗଭାବକ
ପ୍ରକୃତ, ମୁନ୍ତ, କର୍ମ, କୁଣ୍ଡ, ବୋଣ, ଅନ୍ତମକରୁତିଷ୍ଠ
ବୃଦ୍ଧିବର୍ଣ୍ଣ, ସବୁତି, ପେତ୍ର, ପେଟକ, ବିହାଳ
ଆଜମ, କେବ, ଅଞ୍ଚାଦିପ ଶାହ, ଅଞ୍ଚାଶେଷମା
ପୁରାତ, କେବର ଧାଳକର୍ମ “ପରୁଣ୍ଠ ଓ କହିବ
ମାର୍ଗଦୟୁ” ଶାହ, କଥ, ଉପେକ୍ଷ, ଆହ୍ଵା, ଶିରର
ଧର୍ମ, ଭକ୍ତ, ସିଦ୍ଧ, ଶବ୍ଦରୁମଳି, ବତ୍ର, ଅସହ ଦୟି
ଓ ପରମପଦ ପ୍ରକୁଳର ଦ୍ୟାତିତ ପଳକାଣ, ପଳକାଣ
ରୂପତାର ପ୍ରକଳଣ, କଟକିତ ଦେବ, ପାଣାମୁଦ
ପ୍ରାଚିକ ଶାତା, କଟ୍ଟିତ ଶାତକ ଉଦ୍ଦିନାଳ
ଭଗାୟ ବର୍ତ୍ତିତ, ସବୁତିରାଜତିଷ୍ଠ, ପୂର୍ବପେକ୍ଷ
ଦ୍ୟା, କହାରେ ଅନୁଵରତ୍ୟ, ପର୍ଯ୍ୟାତ ଏ
ଦେହର ବାହର କରିବ କାନଗାୟ, ଜପାଦା
ଦେଖାଇ “ମୁ କେ ?” ମୋର କର୍ତ୍ତ୍ରୀୟ କର୍ତ୍ତ୍ରୀ
ଏହା ପୁରାଜୀବାଗାର” ଏହାରୁ “ଅଜାନ
ମାର୍ଗଦୟୀ” ଜ୍ଞାନରେ ହତୋଣିନ କରିଲେ
ଅକୁମନିକାଳ ଏହାର ସମ୍ବନ୍ଧରୁଥି ପାର
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଦ୍ୟାକଷ୍ଟ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଗାହୁ
ଏହା କୁଳମାନଙ୍କର ମୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତ ମହେ କରିବି
ତତ ଥିଲ ପମ୍ପକ ହୃଦୟରେ ପକାଇଲ
୧ମ୍ବର . କିନ୍ତୁଦେଖିଲ କରିବ । ଯମେଶ୍ଵରଙ୍କ
ଠାରେ ଏହା ହୁଏ ପରାମାରା କୁଳିଙ୍କ କିମ୍ବା
ଦେଲେ ମଧ୍ୟ ବେଳେ କରାଇ କହିଲନାହିଁ । କହିଲ
ପ୍ରମ୍ଭ କମନ୍ତ୍ରେ କି । ଏକଟକା ମୁହିଅଶା ମାତ୍ର
କିମ୍ବା ଥାର୍ଥ କରିଲେଇପାକୋର୍ଦ୍ଦରତ କି ।
ନକର୍ତ୍ତାର କି । ପ୍ରଥମ ଦେଲ କି ।
ଯମେଶ୍ଵରଙ୍କ କି ।

କରଇ ଅନୁଭୋବେ ସ୍ଵପ୍ନକାତମ୍ବରେ ଏହା
ମାରେଣ୍ଟର ଉତ୍ତରେ ମୁହାମ ମୋଟିକେ କହା
ଶ୍ରୀ କରେଣୋକେବର ପୁଣ୍ୟ ପରମେଶ୍ୱର ନାମ
ପରେ ଏହା ଅମୁଲିତି ଦେବଶାରୀ
ମାଧ୍ୟମୀ ।

ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀଦିନ ଦେବେ
ପ୍ରଦୀପମାତ୍ର, କେବଳକୁଳ ପ୍ରେ
କୁଳମାନ ରଜମାଣୀପ୍ରାୟ, ପୋଣୀ, କାନ୍ତର୍ପଳୀ ।

ବ୍ୟାପକ ବ୍ୟାପକ ବ୍ୟାପକ

THE UTKAL DIPIKA.

ସମାଦିକ ଶ୍ରୀ କଣ୍ଠଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି

卷之二

Cuttack Saturday the February 7th 1925

ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଅପ୍ରାମ ଟ୍ରେଟ୍
ଅନ୍ୟଥା ଟ୍ରେଟ୍
ପରିଶ୍ରମ ଟ୍ରେଟ୍

ସମ୍ବନ୍ଧ ଓ ସଙ୍କେତ ।

ଲିଳାଇ ରେ ଖାଦ୍ୟଭାବ ।
ତିଲୁକରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥର
ବାନ ଦିନକୁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଲୁଗଲାଣି ।
ଯୁକ୍ତ ସମୟରେ ଯେଉଁ ଦରରେ ଖାଦ୍ୟ
ପରିପର୍ଯ୍ୟ ବିତ୍ତ୍ୟ କରିବିଲୁ କର୍ତ୍ତମାନ ସେହି
ଅପ୍ରକାଶ ପରିପର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ଯେଉଁ
କୁହିରୁ ଦାମ ୧୦ ପେନ ହଲୁ ଲକ୍ଷନରେ
କୁହି ତାହାର ଦାମ ୧୧ ପେନ ଓ ମୟ-
ପରରେ ୫ ବିଲୁ ୫ କରାର ଆଖା ହେଲାଣି ।
ଏହି ମୂଲ୍ୟକୁ ସମାଜର କମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ
କମନ୍ତର ଗଠିତ ହୋଇଥିଲା । ସେମାନେ
କର୍ତ୍ତମାନ ତଥା କରୁଅଛିନ୍ତା । କମନ୍ତରରେ
କୁହି ପନକୁ ସମ୍ପଦ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିବରରେ
ଯୁକ୍ତ ରହିଥିଲା । ସମୟ ପୁଅଖରେ
କର୍ତ୍ତମାନ ଗହମ ଗୁପ୍ତ କମିଶଳାଣି, କର୍ତ୍ତମାନ
ଲାଙ୍ଗୁର ଗମ ଆମେରକା ରଥରେ; କେହିଁ
କମନ୍ତ ଆମେରକା ଲହୁପୁରକ ଗହମର
ଦର ବିତ୍ତିବେବା ନମନ୍ତେ ଗହମ ଜମାକର
ରହିଥିଲା । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶତିକିତ୍ୟ ରତ୍ନପାଲ
ଏକ ପାଞ୍ଚପୁକର ରହିଥିଲା । ସେଠାରେ
ଗହମ ଗୁପ୍ତ ମଧ୍ୟ ତେଜେ ପ୍ରଚର କହେ ।
ଲାଙ୍ଗୁରରେ ସେ ଗହମ ଜଳିଛି ସେହି
ଅଧିକାଂଶ କାନାଡା ଓ ଆମେରକା ରୁ ଆସେ ।
ଆମେରକାତ କେବେ ଗହମ ଜମାକର
ରହିଥିଲା । କାନାଡାରେ ଗହମ ଗୁପ୍ତ କୁହ
ରହିଥିଲା, ଏବୁ ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥ
ମୂଲ୍ୟକୁ ଦିନ ଦେଖି କହିବାର ଆଖାକା
କରିବାକାହିଁ ।

ତତ୍ତ୍ଵ ସମସ୍ତ ।

ପେଣ ବରତସମୀର ଲତ ଉଲଖିରଟିଲୁ
ପତା ବହୁ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଯେ ବରତସ୍ୟ
ଦୃଷ୍ଟକ ଓ ଦୟକୁ ଲେକମାନକ ଧାରେ
ପଳମ ଲୁଗାର ଦେଖି କାହିଁ । ଭରତରେ
ପ୍ରମାଣ ଲୁଗା ଯେତେ କହିଯାଏ ଅର କେହିଁ
ପ୍ରସର ଦେଖା�ାଏ ନାହିଁ । କହୁମାନ
କିମନ୍ତାର ଲୁଗାର ଦେଖି ହୋଇଗାଇଅଛୁ
କାହାର କାରଣ ଆମେରିକାରେ ଦେଖା
ନାହାର ପ୍ରମୋଳବ ହେଲା । ଏହୁ ବିଲଗ

ଲୁଗାର୍ଯ୍ୟବସାୟିମାନେ ରୁଳା ଅଭିନବୁ
ଲୁଗାର ଦାମ କରେଇଦେବାକୁ ବାଧ
ହେଲେ, କିମ୍ବୁ ସୁଶେଷ ବିଷୟ ଏଣିକ ଆଜ୍ଞା
ସେପରି ହେବକାହିଁ । ଅମେରିକା ବର୍ତ୍ତମାନ
ସାଥେଥୁ ରୁଳା ବ୍ୟବ କଲାଗି । ଭାବରୁ ମଧ୍ୟ
ବିଲୁପ୍ତକୁ ରୁଳା ବ୍ୟାକ ହେବାପାଇଁ । ଏଣୁ
ବିଲୁପ୍ତର ଲୁଗା ବ୍ୟବସାୟିମାନେ ଲୁଗାର
ଦାମ ତାଙ୍କ କିମାରିରେବାକୁ ଦୁଇପରିଚାଳା
ହେଲେଗି । ଭାବରବାରିମାନଙ୍କ ନିକଟରେ
ବର୍ତ୍ତମାନ ବଢ଼ି ତିକ୍ଷମ ସମସ୍ୟା ଉପସ୍ଥିତ
ହେଲାଗି, ଆଗରୁ ସାନଧ୍ୟାକ ନ ହେଲେ
ସରେ ଭବି ଖତ ଦିନ ହରବକାହିଁ । ବିଲୁପ୍ତ
ସବୁ ଲୁଗା ମୋହରେତି ଧାମର ଆଜି ଏ
ଅନ୍ତର୍ପାଳା । ଏତେବେଳେ ଯେବେ ପ୍ରତ୍ୟେକ
ଭାବରବାସୀ ଘରେ ଘରେ ରୁଳା ବ୍ୟବ ନ
କରି ଅରଟି ନ ଚାଲାଇବେ ବିଲୁଗ
ଲୁଗାର ପ୍ରତିପଦ୍ଧାରିତାରେ ପାରିଦିବା
ବିବିଧ ବିନ୍ଦୁର ହୋଇଥିବ ।

ଭାରତବାସୀଙ୍କ ଦ୍ରଲୋଭଳ ।
 କୁଟିଶ ନିରାରେ କର୍ତ୍ତମାନ ବ୍ୟବହାର
 ବସୁବାସକର ରହିବାକିମନ୍ତ୍ରେ ତାଙ୍କ
 ପତଳଣି । ଏବନମତେ ନାନା ପ୍ରଲୋଭନ
 ମଧ୍ୟ ଦେଖାଇବାକୁ । ତିପନ୍ଦବେଶିର
 ସତୀର । କୁଟିଶରିବନ ପ୍ରଶଂସ
 କରିଲାରେ କହ ମନ୍ଦିର । ସେ କହନ୍ତି—

"The Government and the people of India were becoming aware of the fact that British Guinea provided of few favourable opening for Indians of all classes, free from political difficulties and race objections which stood in the way of Emigration to the other parts of the empire."

“ଏହାକୁ ସାମାଜିକ ନିୟମରେ କିମ୍ବାର ଅକ୍ଷରଧର୍ମରେ ଦେଖାଇଛି । ମୁଖ୍ୟମ ଓ ଲୋକ ଜୀବନରେ ତାହା କରୁଥିବା ଲାଗୁନାହିଁ ।”

“ଭୁବନେଶ୍ୱର ଏବଂ ପରିବାପି-
ନାନେ କୃତିଶ୍ରଦ୍ଧିତ ମୁଖ୍ୟମୁକ୍ତି କଥା
ପୁଣ୍ୟପାଦକ । ସେଠାରେ ବାକିନେବିଳକ

ଅସୁଳିଧା କିମ୍ବା ଶାନ୍ତିବାହିକ କେମେ
କିମ୍ବା କାହିଁ ।”

ଯେ ଯାହା କହୁନ୍ତୁ ଏବଂ ଯେବେ ପ୍ରକୋପ
କର ଆର ପଛକେ କୌଣସି ପ୍ରାନ୍ତୀ
ଉପନିଷଦବେଶ ମଳାଗେ ସିବାପୁଷ୍ପରୁ କେନୟା,
ଦୟାଶ ଥାର୍ତ୍ତିକା ପ୍ରକୃତ ପ୍ରାନ୍ତର ଅନ୍ଧ-
ନିବେଶିକାନଙ୍କର ବିନୟ ଆଗେ ବିବେ-
ଚନା ଚର ତହିଁପରେ ସିଦା ବିଷୟ ତନ୍ଦ୍ରା
କରିବା ଦେଇ ।

ଲେଖକରେ ଧର୍ମଘଟ ।

ଲିଖନର କଣେ ଲାଲେକୁଣ୍ଡକ ମେ-
ସବୁ ପଦବ୍ୟାତ କରିବାରୁ ଗତ ତାଗ୍ରାମିଶ୍ର
କାନ୍ଦୁଧୀଶ୍ଵରାରୁ ଜେଣ୍ଟଲ୍ ଲାଲେକୁଣ୍ଡକମିଟୀ
କାମବନ୍ଦ କରିଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏହାର ପଳ-
ସୁଧ ପାର୍ଲିମେଣ୍ଟ ବ୍ୟବ ଏହି ବିଧାନ-
ଭାଗ ଗଜପ୍ରାୟବରେ ଆଳୁଆ ଜଳିପାରୁ-
ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ପାର୍ଲିମେଣ୍ଟରେ
ଅଧିବେଶନ ହେଉଥାହିଁ କିମ୍ବା ସ୍ଵାକ୍ଷର
ପ୍ରାସାଦର ବଜପ୍ରଦିବାର ବିପର୍ଯ୍ୟତ ନାହିଁ ।
ପ୍ରେସ୍ରୁଷେବକମାନଙ୍କରୁ କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ କାମ-
ହେଉଅଛି ।

ଦେଶମିଶନ ।

ଦେଶମିଶ୍ର କମିଶନମାନଙ୍କ ବିମୋଚନ ଅଳ୍ପକାହ ପ୍ରକାଶିତହେଲା, ବର୍ତ୍ତମାନ ବିମୋଚନରେ ଦେଶମାନେ ଯେପରି ମତ ପ୍ରକାଶନରେ ଅଛି ଯତ୍ତ ମରକାର ମେନ୍ ମନ୍ତ୍ରାଳୟର କବନ୍ଦ, ତାହା ହେଲେ ଆମ୍ବେମାନେ କିମ୍ବା ବରାର

ପରମା ରହୁଳକାହମାନେନ୍ଦ୍ର ପରକାରକର
ଏକଶାସନାଧାରୀ କରିବାରେ କୌଣସି ଅପରି
ବେଳନାହିଁ । ମାତ୍ର ତାହା କାର୍ଯ୍ୟରେ
ବିଶେଷ ନ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକୃତ ଫଳ
ପାଇବା ହେବ ତାହା କେହି କହୁଥାଇବେ-
ହାହିଁ । ସରକାର କବିତାକେଳେ କି
ବରେ କାର୍ଯ୍ୟକରନ୍ତି, ତାହା ପ୍ରକାଶ
ପୁସ୍ତକମାନଙ୍କ ଛବି କେ-ସରକାର ପୁସ୍ତକ-
ବ୍ୟବସାୟ ବୁଝିବା ସବୁକରୁହେଁ । ଆଜାକରୁ ପର-
କାର ଉତ୍ତଳସ୍ତର ଲୁପ୍ତାନ୍ତି ପକାଇବା ।

ଶାଙ୍କାଧୂନ୍ ନିବାରଣ

ହିନ୍ଦୁ ମୁସଲମାନ ବିକାଦ ନିବାରଣ-
କିମନ୍ତେ ଏତେ ଚେଷ୍ଟା ଓ ଏତେ ସବୁ
ସମେତ ଦେଖିଯାକ ବୁଲିଅଛୁ । କଂଗ୍ରେସ-
ଠାରୁ, ସମ୍ରକ୍ଷଣଠାରୁ, କାନା ପ୍ଲାନରେ
ପ୍ରତିକ ଅନୁମୋଦନର ମୀମାଳାଟ୍ କିନ୍ତୁ ତାହା
ନିବାରଣ ହେଉନାହିଁ, ଏହା କିନ୍ତୁ ଦୁଃଖର
ବିଷୟ । ଅଛିବେଳପ୍ରମେ ଲାହୌରେ
ଗୋଟିଏ ପଟଖା ହେବର ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ମାନବରେ ପ୍ରକାଶ । ସେଠାରେ ଅମେରି
କିକ୍କରରେ ୧୪ ଧାର କାହିଁ କରିଯାଇ
ଥିଲୁ ହିନ୍ଦୁ ଦେବନମନରରୁ ଖାତ୍ରକ କିନ୍ତୁ
କରିଯାଇଥିଲୁ । ସେ ମନକେ ବାରିଷ୍ଟର
କଥୁକରିଥେ ନାଥ ତେହୁଟି କମିଟିକରିଲୁ
ନିଳଟିଲୁ ଅବେଦନ କରିପାଲେ, ମାତ୍ର
ହେବୁଟି କମିଟିକରି ମହୋଦୟ ଦେସମନ୍ତରେ
କୌଣସି ହସ୍ତମେଘ ତ କରିବେ ବୋଲି
ଦରଖାସ୍ତ ଅଗାଧି କରିଅଇଲୁ । କର୍ତ୍ତମାନ
ଏହି ହିନ୍ଦୁ-ମୁସଲମାନ ସମସ୍ତ ମୀମାଳା
କରିବାନିମନ୍ତ୍ରେ ଗୋଟିଏ ସାଇମ୍ ଗୋର୍ଟ
ପ୍ଲାଟିଟ ହୋଇଅଛୁ । ଆଶା କରିଯାଏ ସାଇମ୍
ଗୋର୍ଟ ଏ ବିକାଦ ମୀମାଳା କରିଦେବେ,
କିନ୍ତୁ ହିନ୍ଦୁ ଓ ମୁସଲମାନ ଉଭୟ ଦୁଃଖ/ର
ନଶ୍ଶତିକାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହେବାନଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରେ
ବିକାଦ ପକତ ହିନ୍ଦୁ ମିଶିଲାଇଛି ।

ସୁଲା ରୂପା ଗର୍ବ ।

ସକା:-

ଲକ୍ଷମୀବାର-ପ୍ରତି	କୋଟି	ଟ ୨୨୦
ମେହିବାର	"	ଟ ୨୨୦
ଦୋଷଲକ୍ଷମୀବାର	"	ଟ ୨୨୦
ବେଳା ମୁଦ୍ରା	"	ଟ ୨୨୦
ପରିରଜ୍ଞା	"	ଟ ୨୨୦
ଦୁଃଖୀ—		
ଦୁଃଖୀ—ପ୍ରତି ୧୦୦ କୋଟି		ଟ ୨୨୦
ଦେବକାନ୍ତୁପା		ଟ ୨୨୦

ଶ୍ରୀକଳ୍ପାପିକା ।

ପେବ୍ୟାରି/ଗା ୨ ରିଗ୍ ଶନିବାର

କେଉଁଥା କେଉଁଠାର ?
(ପୁରୁଷ ପ୍ରକାଶିତ ଉତ୍ସବ)

(ପୁରୁଷ ମୁଖ୍ୟମାଣ୍ଡ ଉତ୍ସବ)

ଗୁମ୍ଭାମର ତେଉ ସମାଜ ଯେଉଁ “ତେଉ ମୁକୁମେଣ୍ଡ” କାମକ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଉପାଦାନରେ କହିଁବେ ଯେମାନେ ତେଣାର ପୀମା କବିତାରେ ଥିଲା । ପୁଣେ ତେଣାର ଉତ୍ତରାମା ପୀମା ତମକୁ ହିଲା । କର୍ତ୍ତାମା ଉତ୍ତରାମା ନିବାରିଲା । ଆମ୍ବେମାନେ ବୁଝିଅଛୁ ତମକୁକରେ ଏକ ସମୟରେ ତେଣାର ଗୋଟିଏ କେବର୍ତ୍ତ ବଣ ଯାଇ ସବୁ କରୁଥିଲେ । କର୍ତ୍ତାମାନର୍ଥାଙ୍କୁ ସେହି କଣ୍ଠରୀଯାନେ ଯେହି ଅଳକରେ କାହିଁ କରୁଥିଲୁ । ଶୁଣୁତ୍ତ ଘାର କି ସାହେବ ମଧ୍ୟ ସେହି ପୀମା ବେଳାରେ, ଏହା କଣ୍ଠକା କରିଅଛନ୍ତି ଯେ ଏହା ପୂର୍ବଦିନରେ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କିମ୍ବାକିମ୍ବା ମଧ୍ୟ ଏହାର ପୂର୍ବପୀମାର କୋଣ ଥିଲା । ଏହାର ସାହିମାରୀ ତାଙ୍କ ଅନସାରେ ସୋନ୍ଦର କଣେଇ ଏହା ସମୟରେ ଓ କଣ୍ଠବାନା ଅଳକର ଅବ୍ୟାକଣ ବୁଝାଯାପାଇ ହିଲା ।

ତେଣା କରିବର ଚାଟିଏ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଦେଖି
ଏବଂ ମନ୍ଦିରର ଏବଂ ମହାବିରର ପ୍ରକାଶରେ
ମଧ୍ୟ ଏହି ଅତ୍ୟନ୍ତ ପରିଚୟ ମିଳେ ।
ଅଜନ ଆଚାର୍ଯ୍ୟରୁ ମେଘର ଏହାର ପରିଚୟ
ମିଳେ ତେଣାର ବିଭିନ୍ନମାନ ମହାବିର
ଏବଂ ବିଜ୍ଞାନମାନ ମୋଦାର୍ଥ ଥିଲୁ, କିନ୍ତୁ
ଏହା ଦ୍ୱାରା ହୋଇ ଉତ୍ସମ୍ବଲରେ
ମୋତ୍ତଦେଖିବ ଦେଖିବ ଅଛି ଏହି
ବିଜ୍ଞାନରେ କଣ୍ଠିକ ଓ ତେଜିଜନାର
ଦେବତେବ ଧାରାରୁ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ସୀମାକୁ
କରିବାର । ଅତିକ ସମ୍ମାନକ କହିବିରମ୍ଭ
ପରେତ ସ୍ଵଭାବରେ ଅପରାଧ କୋରାଇବାର ।
ଯୁଦ୍ଧ କିମ୍ବା ପାରେବଙ୍କ କେବାରୁ ତାଣାଯାଏ
ଯେ ତେଣା ଯୁଦ୍ଧର ଉତ୍ସମ୍ବଲ-
କରିବ ଏକାକୀ ଧାରାରୁ ଅବସରିବ
ଏହି ସୁରତେଜେ ଉତ୍ସମ୍ବଲରେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଥିଲୁ ଓ ପରିଗରେ ଗୋକାରକ ଏବଂ
ତୁମ୍ଭକଳାତାରୁ ସମ୍ମାନକରିବେ ଯେହିକୁମ,
ଯୋଜନ୍ୟ, ମନ୍ଦିର, ଏବଂ ସମ୍ବଲପ୍ରଦ
ଅହିର ସମ୍ମାନକରିବେ ଯେହିକୁମ,
ମୁକ୍ତ ପାଇଁ ଗୋକାରକପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥିଲୁ ।
କୁମ୍ଭମାହେତ ବ୍ୟକ୍ତ ଏହାର ଉତ୍ସମାନ
କେବଳ ୧୦୦ ପ୍ରାୟମାନ ମାତ୍ରର ଥିଲୁ ।
ମୋଜନ୍ୟକୁ ମଧ୍ୟ ଉତ୍ସମ୍ବଲରେ ଜାମାକୁ
ମେହିରପୁରାରୁ ଦିଲିଏରେ ବରମାହେତ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତେଣାଦେଖିବ ପାଇଁ ସର-
କାରରେ କରିବ ବଧ୍ୟବାର ହୁମାଣ ମିଳେ,
ଦେହ ତେଣା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତମାନ କାହିଁରୁ ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ ରହିବାର ।

2261

ଓତା ଦେଶମିଶ୍ରଣ ।

“ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଅଳ୍ପକର ଶିଷ୍ଟକ ତେଣ-
ମାନକର ଏ ସମ୍ପ୍ର ଅଳ୍ପକର ତେଣ
ଏବେ ନିଶାଳ ଏକଶାସନାଧୀନରେ ରାଜିନାରୁ
ସେମାନଙ୍କର ବନ୍ଧୁତତାରୁ ଦୁର୍ବଲତରେ ଜାହା
ଅଛି । ଅଳ୍ପକରଠାରୁ ମଧ୍ୟ ଜାରିଲୁ ଯେ
ତହାର ତେଣା, ତଙ୍କଲା କା ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଯେ
ବୌଣର ପ୍ରବେଶରେ ଏକଶାସନାଧୀନରେ
ରହୁଗାର ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଜାହା ପ୍ରବା
ରତ୍ନାପୁରୁଷ ଏକ କେତେକଙ୍କର ଏହାର ଜାହା
ଯେ ତେଣ ଦୁର୍ବଲତାରେ ଗୋଟିଏ
ପ୍ରଦେଶ ହେବା ଆଗ୍ରା ଦେଶମାତ୍ରର ଦେବି
ଆବଶ୍ୟକ ।

ଅଣିବିତ କେବଳାନେ ଏହି ଦେଖମାତ୍ର
ଯମନେ କହୁଦଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଛିଛ ଥିଲେ
କି ତା ଏଥିରେ ଆସୁମାନଙ୍କର ସିନ୍ଦେ
ନାହିଁ ହେଉଛି ଓ ଆମେମାନେ ଅନେକ
ଗ୍ରାମଦେଇ ଯାଇଥିଲୁ, ସେହି ଗ୍ରାମମାନଙ୍କରେ
ଯାଇ ସମୟରେ ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଦେଖମେ
ହେବା ନିମନ୍ତେ ଯେଉଁ ବଜନଙ୍କ କାହା ପା
ଇଥିଥିଲେ ତାହା କେବଳ ଗାୟଙ୍କ
ବ୍ୟାଗାଗପକ୍ଷମ ଦେଖିବା କମିଷିଭ ମେନ୍‌
ମାନଙ୍କ ପ୍ରଚୁର ଘନ । ଏହି କେବଳ
କମିଷି ଅନେକ ଶାଖାସମିତି ଏହି ସେହି
ଯେବଳଦଳ ଗରନ୍ତର ଦେଖମେ

ଅମୋଳଙ୍କ ଚଳାଇଯାଇଲେ ଏହି ଦେଖିଲା
ହେବାର ଅବେଳାର ପାଇଁ ୧୦୦
ମିନିଟ୍ ଅଳେବ ସ୍ଥାନର ମଧ୍ୟ ସା
ନଧ୍ୟାରେ । କିନ୍ତୁ ସେ ସାହାରେ ପାଇଁ
ଏହା ଆମେରାନେ ବର୍ଷର କାର୍ତ୍ତ୍ତି ଦେ
ଯେଇ ସ୍ଥାନର ଉତ୍ତା ରମ୍ଭାମାଳକ ଦେ
ମିଶ୍ରମାନରେ କିନ୍ତୁ କଥା ଶୁଣୁ
ସେମାନେ ଅଧିକରନେ ଏହାର ବସନ୍ତ
ମନ୍ଦ ଦେଉଥିଲେ । ଏହି ଦେଖିଲାମୁଣ୍ଡର ପାଇଁ
ଆମୋଳଙ୍କ ବର୍ଷର କାର୍ତ୍ତ୍ତି ଦେହାନ
ଏହା ଜାଣାଇଲେବା ନମନେ ମଞ୍ଚମର
ପ୍ରକେଳି ପ୍ରାମନ୍ତ୍ର ଏବଂ ରଜାନ୍ତ୍ର
ଅଧିକାର ପ୍ଲଟରୁ ଆମେରାନେ ୧୦୨୫
ସ୍ଥାନରୂପୀ ଅବେଳାନାନ୍ତର ପାଇଁ
ଚଳିଲା, ବେଳୁନ, ଜରନୀର, ମା
ରି ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନର ପରାସୀ ମଞ୍ଚର
ବ୍ୟାକାରପତ୍ର କାର୍ତ୍ତ୍ତି ପାଇଁ
ଉତ୍ତାର ବସୁନ୍ଧରରେ ଦେଖାଲାଇର
କୁମି ତେଣାଥଙ୍କେ ମିଶ୍ରମାନରେ
ଆମେରାନେ ବରଶାପ୍ର ପାଇଥିଲୁ ।
ନଥ ଉଦ୍ଧେଶ୍ୟମାନ ଏହି ଯେ ଆମ
ଅନୁଯାନ ବରଶାର ଶୁଣି କେ
ଅଣ୍ଟିତ ସମାଜର ଧାରାରୀ ଦୋହରା
ପ୍ରାମ୍ଭ ଦେଖିଲାମୁଣ୍ଡର ମନ୍ତ୍ରର ହେବ
କେତେକ ମଧ୍ୟ ସମୟେ ସମୟେ ଆମ
ପବ୍ଲିକରେ କବିତା କାନ୍ତିରକ ଦେ
ବେଳି, ଆମେରାନେ ଅନୁଯାନ କ
ସାଇଦ୍ଧାନ ପାକାନାନକୁ ସମୟ ସମ୍ପର୍କ
ଉତ୍ତାମାନେ ଆମେରାନକର ତଥାତକୁ

କବତ୍ର ସାଧାରଣ ଉତ୍ତାମାଳେ ଦେଖିଲୁ
ସମ୍ବଲରେ କିନ୍ତୁ ଜାଣନାହିଁ ।
ସେମାନେ ଯେତର ଅଛନ୍ତି ସେହିବ
ରହିଲେ ସେମାନଙ୍କର ଦୂର ହେବ ।”
—)୫୫(—

ପୁଣୀରେ ହେଲ ।

ରାଜାର, ସନ୍ଦ, ସ୍ମୃତିକର, ସେଇଁଠାରେ
ଶୁଣିବ, ନୀତି ଖରର । ଶୁଣି ଶୁଣି କବିର
ବିଧର ହେବାରେ । ପେରିମାନେ ଖର
କହୁ କୁଳରୁତ୍, ସେମାନେ କିହାତ ବା
ବେଳ କିନ୍ତୁରୁ; ଅନେକ ଧୋକଧାରିର
ମାନ୍ତ୍ରର ବେଳ । ହାତିମାନରେ ପା
ଦରିବ୍ୟାପତି କରନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ବ୍ୟୁତି
ପ୍ରାୟ କରନ୍ତି, ଲୋକେ ଏହି ସେଇ
ସେ ଖବର ବୁଝାକ ମନଦେଇ ଶୁଣି
ଖବର କେଉଁଠାରୁ ବାହାରିଲା ତାହା କିମ୍ବା
ଶୋଇଗୁଣାହିଁ । ଖବରର ମୁଦ୍ରା
ବୁଝନ୍ତିଲାହିଁ । ତଥାପି ବଖତ ସେଇ
ମୁଦ୍ରାର ଘାନକୁ ମିଠାଲାଗେ, ଦେଖିମନ
କେ କାନ ଦେଇ ଶୁଣି । ସବୁ
ମିଠାଲାଗେ ବୋଲି ପାଇଁବାର
ଦେଖି ହୁଅନ୍ତିରୁ । ଆଜି ଗୋଟାକେବେ
କରେଇ ବନ୍ଦୁଦୟରୁ ।
— ପାତ୍ର—ଜାତିମାନରୁ

ପଦ୍ମମ ଜାରି ମହନ୍ତମାରେ ମେଲି ଠିକ୍‌କର ସାର
ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ମହାର କରିଛି ହାକକୁ
କେଉଁ କାଳିଆ ଲୋକମାନେ କେ
ହେବେ ଓ କିମ୍ବ ପ୍ରସିଦ୍ଧେ କେ
ଠିକ୍ ହୋଇ ସାରଇଥି । କେତେ
କୁମେରମାର ନନ୍ଦମାର ଦୌରା
କରୁଥାନ୍ତି; ପାଣିରୁ ଲଳ ବୋହ ପ
ନୁହି କେତେ ଖେଳ କରୁଥାନ୍ତି ।

“ଭାବରୁଷଙ୍କ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ,
ହେ କାହୁଁ ପଦକୁ ତମିବ”

କିନ୍ତୁ ଶବ୍ଦ—ମଂଗୁଆକ ସବୁ
ଦାତରୁ ଯିବ, ସବଜାରର ଚରଘରୁ
ଲେବ ସବୁ ମଂଗୁଆକ କୁଣ୍ଡ ସୁରୁ
କାକର ପଦାନ ହେବ—ମୁହିମେ
ଦରମା ଦିଲା, କୁଳାରେ । କାହା
ପାଇଁ ମନ୍ଦାଶ୍ରମ ହେବନାହିଁ, କିନ୍ତୁ
ଲୁଚିକନାହିଁ, ଆନ୍ତରିକ ହେବନା
ତର୍ଥାତ କରିବିଲେ ମନା ଶାରୁଣ୍ୟ
ଗଛମୁଢାକ କାହିଁଏକାବିଲେ ଆସ
ଏହି କିମ୍ବା ଶାଶ୍ରମ ରୋଧିବୁ ଏ କେବେ
କିମ୍ବା କୋଇ ଖୋଜେଗଲୁ ବରତ
ଦେବାଜୀର ପୁଣ୍ୟ କରୁଥିଲୁ !

ଏହି
ଅନେକ
ମେଲାର
ରହିବୁ
କାହାର
ଅଦର
କହା
କିମ୍ବା

କୃଷ୍ଣ ଖରର—ଲାଲ ଆଶ୍ରମେ
କର୍ମମାନ ପୁରମାଧ୍ୟାଳେ ଧରି
ବିଜେତ୍ରମାଁ ସୁରୁଧ ଗାନ୍ଧରେ
ତେ ପୁରୁଷକର୍ତ୍ତା ବହିବେ । ରଜାଙ୍କ
ଦରକାର ହେବନାହିଁ । ଆପ୍ରାନ୍ତର
କେବଳି । କଷ୍ଟମାହେବ ହୁଟିନେବେ
ଦରସନ ପାହେବ ଲକ୍ଷତୋର ପୁରୁଷ
ତେ ରଜାଙ୍କ ଆଶ୍ରମ ଦିଇବେବେ ।

ଅନୁଷ୍ଠାନ ୧୯ ବର୍ଷରେ ବିବାହକାଳୀନଙ୍କୁ ବିବାହ
ବିନ୍ଦୁ ଦୁଃଖ ଦିଅଛି । ସେ ଦେଇବିଷ୍ଟ ବିବାହ
କିଆ ଲେବ, ସେ ଅତିଥିର ହେଲନାହିଁ,
ପଢିବୁନ କରିଲନାହିଁ । କି ସାହା କରିଥିଲେ
ରଧାର ପାଦାନ୍ତେ, ତା କରିଲନାହିଁ,
କରିବରରେ ପଢିଲେ ।

ଶ୍ରୀ ଜୀବର—“ଶ୍ରୀ” ର ସମ୍ମାନକ ସମ୍ମାନକ ପଦ୍ମ
ବିଦ୍ୟୁତ ଦେବତାଙ୍କ ରୂପରେ ପାଇଲେ ନାହିଁ ।
ତାଙ୍କ ରପରେ ମୁହଁ ବିଶ୍ୱାସ । ବ୍ୟାପାର ଗୋକା-
ମାରିଥିଲୁ ।

ସୁମନ ଖକର—ଲେଖେ କହୁଅଗତି
ରହିଗଲୁବର ହୁଅଥର ଲେଖି ସେ ହାତାମ
କର ଦାଳ କାମ ବରନ୍ତି; ମାଧୁରୀ ଲାହି
ଲେଖିବାର, ମନ୍ଦସାହୁ ପ୍ରମତ୍ତା ବିଅନ୍ତି
ନବେଳେ କଲାପାହାର ଆହିଲ ବେଳେ
କଲାପାଥ ଯେପରି ପଳକାବାଲିରେ ଲାହି
ହିଲେ, ସେହିପରି ଲୁଚରେଣ୍ଟ, ବଢିଦେଇବ
ସମୁଦ୍ରରେ ପଢ଼ିଲୁଣି, ବକା କଲାପ
ପାର ହୁଅନ୍ତେଣି ଓ ଯେଇଁମାନେ ତାବୁର
ସହାନୁଚିତ ପକାଶ କରନ୍ତି, କାଳୁ ସୁର୍ଯ୍ୟରେ
ମାଲିଲେ ଜୀଅନ୍ତା ଯୋଜାଇଅବାଣି
ବିଶେଷତଃ ଦେଖା କାରଟା ଗୋଟିଏ
ବରେ ରତ୍ନଯାଇ ଆକାଶକେ ଲୁହ ହୁଏ
ଦ୍ୱାଣି ।

ଆଜି ଗୋଟାଏ କରି । ହେବାଥିଲି, କାହାର ମୁଣ୍ଡରେ ସେବା କରିଲା, କାହାର ମୁଣ୍ଡରେ ହୁଏ ପଡ଼ିବ, ଲାନାରେକେ କାନାରାପାରୁ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି । ମୁୟାମୁଲେ ଦେଖିବ ।

—848—

କାର୍ତ୍ତିକ ପ୍ରସଙ୍ଗ ।

ଗତ ହାତୁମାସରେ ବିହାରୀ
ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସମ୍ବନ୍ଧ ଅଧିବେଳେ ଯାଇ
ହୋଇଥାଏ । ସରକାର କାର୍ଯ୍ୟଗାନ୍ତ
ଦନ ଏବେ ବିନାନ୍ତରଣୀୟ ଭାର୍ଯ୍ୟଗାନ୍ତ
ସରକାରୀ ହାତୁମାସରେ ଉପାଦ ଆମ୍ର
ଦର୍ଶକ ପ୍ରମାଣିତ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସରକାରୀ
ପ୍ରତିଷ୍ଠାନୀ ଏହଜମତେ ।
ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରେ ହେଲାର କଥା ହେଲା,
ଅନେକ ସରକାର ହେବାରୁ ୧୦ ଲକ୍ଷ
ମର୍କ୍ଷ ଦେବାଇଥାଏ, ଏହା ବିଲବଦ୍ୟାନ
ଏବୁ ଉତ୍ସବରେ ଖର୍ଚ୍ଚ କେବଳ । ଏ ସା
ଅନେକ କବଳ ବିଭିନ୍ନ ପଣ୍ଡରୁ ଲାଗୁ
ହେଲେ କବ ହେବ ? କାହାର ର
ବିଭଳ ହୋଇ ନପାରେ । ୧୦ ଲକ୍ଷ
ଦେବକାରୀ । ଲକ୍ଷ ଅନ କିମ୍ବାରରେ
ବିଭିନ୍ନରୁ ଦେବେ ପ୍ରକାଶରେ
୧୦ଲକ୍ଷ ପରିବର୍ତ୍ତରେ କବଳ କୋଟି
ମର୍କ୍ଷ ହେବ ଏହିରେ କୁଳ ଜାହିଁ ।
ଦେବକାରୀ ସକ୍ଷୟରାଜେ କାହାର
ସମ୍ବନ୍ଧେ ୧୦ ଲକ୍ଷ ପରିବର୍ତ୍ତ
ପୂର୍ବରୁ ଭାଲୁକୁଳେ । ଏହାର
ଅନେକ ପ୍ରଦାନ ଦର ଯେହିପୁରୁଷ
କଷ୍ଟକ, କିମ୍ବା କେମରାଣୀ ଜାହିଁ
କରିବୁ ଦେବ ମଧ୍ୟରେ ୧୦ ଟଙ୍କା
ଦେବକାରୀରେ ଦେବଳ ୧୦ ଟଙ୍କା ପରିବର୍ତ୍ତ
ଏହି ମଧ୍ୟରୁ କୁଳ ଜାକେ କଥା । ତେ
କଥା ରେବରାପ୍ତ ପ୍ରଦାନ ହେଲା, କଥା
କଥାର କହିବା ଉତ୍ସବରେ ସରକାର
ପଣ୍ଡରୁ କହୁ ଆପଣି ହୋଇ ନଥିଲା ।
ମାତ୍ରଟ ପୁରୁଷଙ୍କ ଉତ୍ସବ ।

—গ্রন্থের বহুমু জার কো
ৰামকু গু পথকু জনৈবারু বু অকু
বেগু পেগু প্রামু পমু কু প্রামু পমু
কু পেগু। এই প্রামু

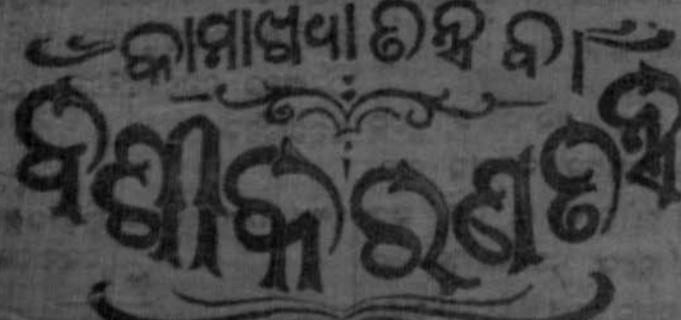
ଶ୍ରୀପୁରୁଷଦୀତ୍ୟାଜି

ହୁମ୍ମାରୁଷା— କୁଳକାଳେ ହୋଇଲୁବୁ, ମୁଁ ପରିଶାଳା ଓ ପାହାର ଅବଶ୍ୟକ, ପ୍ରକାଶରୁଷା
ଶାତ୍ର କରିବ ବେଳେ, ତାଇଥି ମାରଣ କରିବ ଏ ଯତାମର ବାଦକିମ୍ବ ଆଶ୍ରମ ଜିମ୍ମାରୁଷା
ମେଟେ, କେ, ବେଳା ଆପଣ ଓ ଆପଣ୍ଠି କରିବ ପରିଶାଳା, ସଲେକ୍ଷଣରେ କେବେଳା
କାହାରାକୁଥିବ, ବାହୁଦ୍ରା ଓ ଅନ୍ୟର କାହାରରକୁ ଉପେକ୍ଷାଗରିଷ୍ଠ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟପାରୀତା କୁମାର
ପରିଶାଳରେ କରିବ କୁଳରାଜା । ମୁଦ୍ରଣକ ପାତ୍ରର ପାତ୍ର ।

କୁର୍ରମଜୀବ—ଏହିଗରେ ବର୍ଣ୍ଣଣେ ରେ (ପାଣ, ଲାଭ, କୋଣ, ମୁଖ, ଅଷ୍ଟି, ବନ୍ଦ, ଦେଖାଇ, ଅଛି ସମ୍ବନ୍ଧର ଦବି ର କେବଳ, ପେଣାଇମୁହି; ବୟସ, ମନ୍ତ୍ରେ ବିବରଣୀ, ମନ୍ତ୍ରର କର୍ମକାର, ଶୀଘ୍ରମୁଖ ଭବନ, ଉତ୍ତର, ପ୍ରଥମୀତ୍ର ଧରନ; ପ୍ରସଂଗ, ଅଧିକାରୀ ଦେବ; ଶୁଧି, ଶୀଘ୍ର ଧରନାକାରୀନାମା, ଶୀଘ୍ରମୁଖ; ଚାରିମାନାମ, ଧରନାକାରୀ, ଶୋଭା, ପ୍ରତିବନ୍ଧ, ମହି ମର୍ମଧୀନାମ କୁର୍ରମଜୀବ, କୁର୍ରମଜୀବ, ବାହରକ, ପରିପରାତି ଓ ବାହରକ, ପରିପରାତି ଓ ଲକ୍ଷଣାବଳୀମାତ୍ର ଏବଂ ବ୍ୟାପକ ଏହିରେ ବର୍ଣ୍ଣଣିତ ଅନ୍ତର୍ଭାବ କଥା ଆବଶ୍ୟକ ହେଲା ।

କୋକ ଶାଖା ବା ଆଦିଶାଖା ।

ପରେ ମାତ୍ରରେ ଯାଏ ଏହାର କରୁଥୁ ଯାଇବାକୁବର ପଥ, ସମ୍ଭବର କଷାଯିବାର ବିଭାଗ
କରିବାର କୁଟ୍ଟା ଯା ପଢ଼ିବାରର; ଏବଂ ବଳାଇବା, ପରିଚାର ପ୍ରତିକର ହେଲେବା ଭାବର
ଦେବୁମନ୍ତ, ଯମ୍ବୁଦ୍ଧ ଦୁମତ, ଦୟାମନ୍ତ; ବଳାଧାର, ଦୟାମନ୍ତ ପାଇବାର କରିବାର
ପ୍ରତିକର, କୁର୍ରାର କରାରେ, ଯମତ୍ତ ଦେବାର, ଲତାର ଦାତ, କଶାଯିବାର
କରିବାର, କର ପରିବର, ଯମକର କରାରେ ଯମଦ୍ଵୀପ ପରିବର, ଯମକରିବାର
ଦେବୁମନ୍ତ ଏହାର କରିବାର ଏହାର କରିବାର ଏହାର । ଏହ କରିବ କାହା କରିବ
କାହା, କେବଳ କରିବାର କରାର କରିବାର କରିବାରର କରିବାର କରିବାର ।

ପତ୍ର ବିଜ୍ଞାନ ।

କେବୁର ସମସ୍ତାଖାରଗତ୍ତ କଣାଇ ବିଅ-
ଯାଇଥିଲୁ ଯେ କେବେଳ ପାତ୍ରଗୁର ଏ ଦୁଃ-
ଖେତ ମୋର କାଳ ଦ୍ରୁଣହିବ ବି, ଏହି
ରେଇଏମେର କୁଳଶୁଣ ଏହି କଟକ ଧ୍ୟାନ-
ପାଇଁ ରେଖୋହିଲ ବିଧିରେ ଦରଖାତୁମାନ
ତୋରୁଅଛି । ଏହିକାର ଦରଖାସ୍ତ ସମୟରେ
ମୋର କଥିଯାଏ ଭାବେ କାଖାଦବି
ବିଧିରେ ମନ୍ତ୍ରାବଦେଶରୁ ଯେ ଟ୍ରେପନ
କେତେ କମନେ ଦେବେ ଏହି ବିବିଧ
ଜୀବଥାଳ ଭାବା ମିଳାଇ କୁଷକିରଣ
ମାତ୍ର ହୁଏ କଥାବିଦେଶରୁ ମାର ହେ
ଲାଇ ବିଦ୍ୟୁତେବେ ଯେଉଁ ଦୁଃଖେତମାନେ
ଦେଇ ଦରଖାସ୍ତ ତୋରୁଅଛି ସେମାନ୍ତି
ଯେବେ କେହି ଧରନ୍ତିର ମୁକ୍ତାବାଳିଟ ।

ବକ୍ଷ, ବଳାର, ଲଟକୀ ଶ୍ରୀ ପଣ୍ଡିତାନ୍ତ
ରା ପାତ୍ରାମ୍ବଳେ ମହାକଳ

ଭୁବନ ପ୍ରଥମ, ରୋଲା ସୁତ୍ତ, ବୁବ ବର୍ଷାବ
ମୁକୁତ ପତ୍ର, ଠିକ ବନ୍ଦ ବନ୍ଦିକ ପଦ୍ମମୁଖ
ଭୁବନ ମୁଲି ବିଶ୍ଵମା, କୁମର ବିଶ୍ଵମା
ଲୁହ ପାଇଟମା ବନ୍ଦ ଲେଖନ ବିଶ୍ଵମାର ମଳି
ଭୁବନମା । ବ୍ରାହ୍ମମାତ୍ରା କୁରା ପଦ୍ମ
ଦେବମା ଦେବ । ରତ୍ନ ରତ୍ନ ପ୍ରେସର
ପ୍ରାତ ମୋ ହେ ପରେ ମରିଲୁଛି ଠିକ ମେଧ
ଦର୍ଶକ । କୁମର ବିଶ୍ଵମା ମୁଖ ବିଶ୍ଵମା,
କୁମର ମେଲ ବିଶ୍ଵମା ମୁଲି ପାଇଟମା । କୁମର
ମାତ୍ରା ପାଇଟମା ମୁଦେ କରିବ କୁ ମହିତ ।

Robinseyne & Co.
P. O. Intaly
Calcutt

ବିପ୍ଳବକଷ୍ଟ
ଓତ୍ତାନାସ୍ତି

ଭାଇ ଅମ୍ବୁଦେଶ୍ୟ, 'ଶୈଖାଳସ୍ୱର୍ଗବ
ମହାବେ ଏହା ସବ ଲୁଧାଳ, ପ୍ଲାଟିଟ ଏବଂ
ସୁନ୍ଦର ଅଟେ । ଅମ୍ବୁଦେଶ୍ୟ ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣରେ
ଦେଇ, ଦୃଢ଼, ହାତା, ଦୂର, ଅଧିକ, ଅବରେହ
ମାତ୍ରକ ଅଛି କୁମୁଦ, ମହାବିଷ୍ଣୁ, ଶୁଦ୍ଧିଦ,
ଶାଶ୍ଵତକଳାଳ, କଳ, ପୀତିକ, ଅମ, ଚ
ମନ୍ତ୍ରିକ, ସଂଶେ, ଲୋକୀ ହାତାଳ ମନ୍ତ୍ର
ତାମ୍ର ଅଛି ସବୁପ୍ରକାର କୁମୁଦାଳ ମନ୍ତ୍ରର ମୁଦ୍ରଣକ
କରିବ ଦୁଇ କମ୍ପିଟରାରେ ଶହ ରଠାଇଲେ
ରହିବ କିମ୍ବାଟେ ।

କରିବାର କରିବାର	ଏ କରିବାରଙ୍କ ବାବ
କରିବାର	କରିବାରଙ୍କ
କରିବା	ଏ କରିବାରଙ୍କ ବାବ

ଅନ୍ତରମାଣିକ୍ୟ ।

କୁଳକ ପଦକଣ୍ଠେ ଏକମ୍ ଶ୍ରୀ ଓ ଦ୍ୱାରା
ଦୟାକାରୀ ଧର୍ମରୂପ ପଦ୍ମମଳେ ଦୁଇତି ଅନ୍ତରାଳରେ
ନାମ୍ରତା ଓ କର୍ମକାଳେ ପ୍ରଧାନ, ପ୍ରଧାନ
ଏବଂ ସମ୍ମରଣ ପାଇବାର ଏ କଳକାଳ ପରିବହନ

କଟକ ଅନୁଷ୍ଠାନମ୍ବ ସୁମ୍ବକାଳସ୍ଥଳେ ଏହା
କାଳେଇଲେ କରେନ୍ତି ମୁଦାମ ପୋଛିଲାକୁ କହା
ଶ ନାହକାଏବେ ପୁଣିକ କହେବାକୁ କହା

ଶ୍ରୀ କୁଳମୋହନ, ୧୫ ମିନ୍ଟ୍
ପ୍ରେସର୍, ପବଲିଶର୍ସ ରୋଡ୍
କୋଣାର୍କ ରୋଡ୍; ପୋର୍ଟ, କାନ୍ତରିପାଳ୍

(2)

No. 20 Imperial bank of India
BANKERS OF THE GOVERNMENT OF INDIA

Authorise Capital. - - - - - Rs. 11,25,00,000.
Paid up Capital. - - - - - Rs. 5,62,356
Reserve Fund. - - - - - Rs. 4,01,79,805
Reserve liability of share-holders. - - - - - Rs. 5,61,72,750

OFFICES in all principal towns of India, Burma and Ceylon
CURRENT ACCOUNTS opened free of charge

FIXED DEPOSITS received at interest

SAVINGS BANK. Small sums received at interest

GOVERNMENT AND OTHER SECURITIES received for safe custody. Purchases and sales effected. Interest and dividends collected and credited to account or remitted according to instructions.

DRAFTS AND TELEGRAPHIC transfers issued.

LOANS granted on approved security and all general banking business transacted.

Bates and rules on application to the Officer in Charge CUTTACK BRANCH.
Situated Collectorate Building.

No. 147

Notice

WANTED a graduate teacher strong in English and History for the Khurda H. & School on a salary of Rs 60 p. m. He must stick to the post for at least two years. Each candidate must state in his application the subjects in which he graduate. Preference will be given to an oriya knowing candidate of experience.

Applications with testimonials must reach the undersigned on or before the 26th instant.

Secretary,
Khurda H. E. School,
P. O. Khurda
Dist. Puri.

ORDER OF ADJUDICATION

In the Court of the Additional District Judge at Cuttack Insolvency Application No. 73 of 1924

Pursuant to a petition, dated 12th May 1924 against Ramnacaran and Mahadeb Das of Choudhury Bazar, Cuttack, Kishori Chand and Gheuri Choudhury, 4 Arjun Das, near Railway station and on the application of the debtor Arjun Sahu and on reading his application and hearing his pleader Babu Gopal Chandra Rai it is ordered that the debtor be and the said debtor is hereby adjudged insolvent.

Dated this 28th day of January 1925.

Sd/ R. Chose
Additional District Judge,
Cuttack.

1925-1-28 Cuttack

On the 28th January 1925 the Court of the Additional District Judge at Cuttack Insolvency Application No. 73 of 1924 passed the following order:

On the 28th January 1925 the Court of the Additional District Judge at Cuttack Insolvency Application No. 73 of 1924 passed the following order:

On the 28th January 1925 the Court of the Additional District Judge at Cuttack Insolvency Application No. 73 of 1924 passed the following order:

On the 28th January 1925 the Court of the Additional District Judge at Cuttack Insolvency Application No. 73 of 1924 passed the following order:

On the 28th January 1925 the Court of the Additional District Judge at Cuttack Insolvency Application No. 73 of 1924 passed the following order:

On the 28th January 1925 the Court of the Additional District Judge at Cuttack Insolvency Application No. 73 of 1924 passed the following order:

On the 28th January 1925 the Court of the Additional District Judge at Cuttack Insolvency Application No. 73 of 1924 passed the following order:

On the 28th January 1925 the Court of the Additional District Judge at Cuttack Insolvency Application No. 73 of 1924 passed the following order:

On the 28th January 1925 the Court of the Additional District Judge at Cuttack Insolvency Application No. 73 of 1924 passed the following order:

On the 28th January 1925 the Court of the Additional District Judge at Cuttack Insolvency Application No. 73 of 1924 passed the following order:

On the 28th January 1925 the Court of the Additional District Judge at Cuttack Insolvency Application No. 73 of 1924 passed the following order:

ଉତ୍ତରକାଳ ଦୀପିକା

ପ୍ରଦ୍ୟାନୀ ଦୀପରିଶ ଶନିବାର

କୁତୁଖା କେଉଁ ଠାରେ ?

(ପ୍ରତିବାଦିକ ପତ୍ର)

ତେଣାର ଅତିର କ୍ଷେତ୍ର ଦେଖି ଯୋଗୁ
କାହିଁ କୁହବେ ଯଜ୍ଞ । ତେଣାରେ ଯାହା
ଦେଖ କୁଥରେ ଥିଲ ? କେବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ଦିନେ ଏହିହେ କାହାରିଲା ଦେଲ ? କେବା
ପୁଅନ୍ତର ଥିଲ ପେଟକ ଦୋଳା ଥିଲାନାହିଁ,
ପିତିତିକଳି ନାହିଁ । ଏହିଦିନେ କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ଶବ୍ଦ ଉଦ୍ବନ୍ନ ଦେଲ ? କେବଳ ସୁଧ ଅନ୍ତର
ପରହତକୁ ସ୍ମର ବହିଲେବି, ପରମ
ଅନୁଭବରାଣି ଦେଲା ହେବାରକ,
ପ୍ରେସରର ତାଣ ଏହି ଅଳ୍ପରାପକୁ ତହୁ ।
ଏହା କବାର କୋଣ ନଥାରେ । ଅଛି
ବିଜୁଳିମରେ କୁମାରିର ଜଳଳର ଦୟା
କବାର ଏହି ପରମ । ଜଳଭିନ୍ନରେ
ପ୍ରାଣ ପ୍ରାଣକ ଦେଇ କମିତି ଦିଗନ୍ତରେ
ପଢ଼ିବହୁକୁ ଗାରୁ ସ୍ମରନେ କେହି କାହାର
କର୍ମବନ୍ଦାର୍ଥ ଦେଇ ପଣନା ଉଦ୍ବନ୍ନ ଏହିଯେ
କୁଣିର ସମ । ଏହିଯାକ କୁମାରିର କାହିଁ ଦର
ତେଣାରେ ସରଳ ପୁଅନ୍ତରା କବିତେ
ଏହି ଏହି ଆଜା ବେଳେ କୋଳ ହୋଇ
ଥିଲ, କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଲାଭକେ । ଏହି
କେବାର ବଜା, ସମ୍ଭାବ ଓ
ଅପରାହ୍ନ ପଢ଼ି ଦେଇ କେହି କବିତରୁ
ଅଛି କୋଳିରେ ବୋଲି କଷ୍ଟକାରୁ
କାହାର ପାଦର ପଢ଼ିବା ?

ତେଣାର ବଳ, ଯଜ୍ଞମାନରେ
ଯେବେ ପରିବ ବେଳ ପରୁ ବହୁକୁ ଦେ
ପୁରୁଷ କାହାରେ ଏହା କୁହାନକ ଦେ
କଥାର ଦେବୁ ତତ୍ତ୍ଵ ଜାଣାନ୍ତି । ତେଣାରେ
ଜୟ ପରିବାର୍ତ୍ତ—ତେଣାର ପାଶରେ ଯେବେକ
କେବେବାହର ବରତ୍ତନରବୁପେ ମାତ୍ର ଏ
ମାତ୍ର ଏବାକ କରନାହାନ୍ତି । ଏହାରୁ
ବହାର ବରତ୍ତନପାଇର ତତ୍ତ୍ଵ ଦିହେଁ । ପୁରୁଷ,
କୁହନେଇ, ମନ୍ତ୍ରଦେଶ, ମାଣ୍ଡାର ପ୍ରକାର
ପ୍ରାଣବାଦକରେ ଯେହିଁ ସମ୍ପତ୍ତ ଦେବତାଙ୍କାର
ଦ୍ୱାରା ଦେଇଯାଇଥାରୁ ଯେ ଏ ସମ୍ପତ୍ତ
ଦେଇଥିଲେ କେତେହିଁ କୁହନମଧ୍ୟରେ
ତେଣାରେ ଅଧିକ ସମୁଦ୍ରଜୀବ ବଳ ପାର
ଦ୍ୱାରା ନାହିଁ । ତେଣାରେ ଯେବେ
ପୁରୁଷଙ୍କ ଦେଇଲ ଅଛି ତେବେ ଦେଇଲ
ଅଛି ଯେତେହିଁ କେବେରେ ଲାହିଁ । ଏହି
ମେଲେବନ୍ଦୁର ହାତୁର୍କନବେର କିମ୍ବା
କୋତମଣି, ମରିବାର ତ କେବଳବାର
କମ୍ପିଦିନରେ, ଏହି ଧୋରଧୋରି
ପରିପ୍ରେସ୍ କରୁଥିଲୁ ଯେବେରେ ଦଳ
କରୁଥିଲୁ, ତେଣାରେ ମେଲେବନ୍ଦ ଦେଇଲୁ ।
ଏ ପୁରୁଷ କାହିଁକାହିଁ, ମେଲେବନ୍ଦ
ନାହିଁ । ଯେହିଁ ଯେବେ ତରିଗାରୁ
ଦେଇବର ତବୀ ମାହିଁ ଏ ଜମିକାରିଷିଲୁ
କଳାହିଁ କି ହୁକାକାର୍କୁମ୍ବ କଳ ଲାହିଁ ।
କେବେ ଧରିଥିଲୁ କାହିଁକାହିଁ କଳ କିମ୍ବା ଜୟରେ
କୋଟିଏ-କାହାର ପୁରୁଷ । ଲୋକରୁ ମାତ୍ର
ଦେଇବ ଯେବେ ଆମେ କରିବାକୁ
ଦେଇବ ହେବା ତାମ ହୁଅନ୍ତା, କରିବାରେ
ତାହାର କରିବା ଅଛି, କିମ୍ବା ପରିବାକରୁ
ଦେଇବ ଯେ କଳ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ? ଏହିପରିଦିନ
ଦେଇବ ତାମ ହୋଇଯାଇଲାହିଁ । ଜୀବରେ
ଏହିଁ ଆମାକୀଁ ମୁଣ୍ଡାହିଁ ଯାଇ କରିବାରୁ

ବେଳେ ଯେତେବେଳେ ସେହି ପୁଅରୀ
ମାନ ଗୋଲା ହୋଇଥିଲ, କମ୍ବର କର
ଯେବେବେଳେ ଏହି ଦେଇଲସବୁ କମ୍ବା
ହୋଇଲିଲ ଯେତେବେଳେ କ'ଣ ଖରାର
ଅବସ୍ଥା ହେବା ଦେଲା ?

୪୮୪-

ବେଶ୍ୱର ପ୍ରକଳ୍ପ ଶକ୍ତି

କେତେ ଠିକର

କରିବାର ବିଷ୍ଣୁର ଦେଶକ ପଦ୍ମବିନ୍ଦୁ
‘ଅମୁକବାର’ରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୁ ଶେବେ-
ଲାଲାକୁମାର ପାଇଁ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ, ଏହା
ବିଷ୍ଣୁର ନନ୍ଦାଦୟ ଯାହା କହୁଅନ୍ତରୁ, ତାଙ୍କୁ
ଧାର ମର୍ମ ଅମୁକବାର ପାଠକମାନଙ୍କ ଅବଧି
ପାଇଁ ଉମତ୍ତ ଉପରୀତ କରୁଁ ।

ମୁଖୀଙ୍କା ବସେଇଥିରେ ଏହି ବର୍ଷାକ
ଆନ୍ଦୋଳନ ନିମନ୍ତେ ଉତ୍ତରାବ୍ଦ, ତର୍କ,
ପ୍ରାଚୀ, ପାଦ ପ୍ରମୁଖ ଅଳ୍ପ ପ୍ରଦୟୁକନ—
ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଦୟୁକନ 'ଶ୍ରୀ' । ଯେଉଁ
ଆନ୍ଦୋଳନରେ ଶ୍ରୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଳାହୁ,
ଏସେ ଅବେଳନ ନିଷ୍ଠାସ୍ତ ନିଯମ ଦେବ ।
ଯଜମାନେ ଶିର ଉତ୍ତରାନାରେ ଉତ୍ତରାନ୍ତ
(ହୋଲିଆନ), ମାତ୍ର ନାହା ଦକ୍ଷିଣ ଶ୍ରୀ
ଦଳାଳି ହୋଇ ନ ପାରେ, ଉତ୍ତରାନା
ଦେଶେ ସମେ ତନ୍ତ୍ରଶୀଳତ ଧୂଳ ବରାହାର;
ମହୁପର ତନ୍ତ୍ରଶୀଳତା ସମେ ରାତରେ
କାହାର ମଧ୍ୟ ଅବସ୍ଥା, ଏକ ଅନ୍ୟ କାହା
କିମ୍ବା ପ୍ରତିକଣ୍ଠାଟି ସମ୍ବନ୍ଧ ହତୋଇ ନ
ରେ । ଅନୁର ବାହ୍ୟମୁଖ ମୁକାଳାନଥିଲୁ
ଶ୍ରୀନାନ ହମ୍ମର ସମସ୍ତ—କେବଳ ବାର୍ତ୍ତା ।

ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକୁରୁକ୍ତିରେ ପ୍ରଧାନ ଭବିତା କାର୍ଯ୍ୟକୁରୁକ୍ତିରେ ବାହିନୀରେ । ଏହିରେ ପ୍ରଧାନ କାର୍ଯ୍ୟକୁରୁକ୍ତି ପରିପରାପର । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକୁରୁକ୍ତି ପରିପରାପର ଆମ୍ବୁଦ୍ଧାଳେ ନିରାକାର ଦୋଳନ କରିଥିଲା, ପରିପରାପର ସାହୁତରେ ନ ହେଲେ ଆମ୍ବୁଦ୍ଧ କାର୍ଯ୍ୟକୁରୁକ୍ତିରେ, ହେବାର ସମ୍ବୁଦ୍ଧାଳେ । ଏହିକାର୍ଯ୍ୟକୁରୁକ୍ତି ଆମ୍ବୁଦ୍ଧାଳେ ସେବାପେକ୍ଷା ଛୁଟ,

କୁହୁ ସବୁ ପାଇଯାଇବୁ ।
ଏହୁ ଜନପାଞ୍ଚରଙ୍ଗଙ୍କୁ ବର୍ଣ୍ଣମାନ ଦିଲେଇ ଓ
କରିବାରୁ ଦେବ, କାହାରୁଷିକ
ମନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଜାଗରିବିବରଙ୍ଗ ଦେମାରଙ୍ଗୁ
ମୁନଙ୍କର ଏହୁ ଆହୋଲନର ଅର୍ତ୍ତେ-
ଲୁ ଟାଣି ଅଣିବାରୁ ହେବ । ତା ଦେବେ
ର ଜନେଶ୍ଵର ସମ୍ପଦରେବ ନତେଜୁ
ତ୍ରିମ କେବଳ ଧାର ହେବ । ଅସ୍ତିକା

ତାଙ୍କର ଶାପ୍ତବ୍ର କରୁଥିଲା । ଏହି
କେବଳ ବୁଝାଯାଏ ଯେ ସାଧାରଣ ଲୋକ
ଯାତ୍ରା ଥରେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବୋଲି ମନେ କରି
ଲାହା ଲାବନ ପଞ୍ଚରେ ମୁକ୍ତା ହୁଅଯାଏ
ନିଶ୍ଚିର ।

ତ ହେମଲୁଙ୍କ ପ୍ରକଳବେ ଭବନ
ନିମାନଦୀରୀ କହିଲାକୁ ହେଲ, କିନ୍ତୁ ଏହା
କର ପରାମ୍ପରା ଅନୁରବର୍ଗ କିମ୍ବାଲେ-
କେବଳ ବ୍ୟକ୍ତି ଓ ଜ୍ଞାନାତ୍ମ ସଙ୍ଗକ
ନୁହନ୍ତିକ ? ସେହିମାନଙ୍କ ଏକବିକର ଚାଲୁ
ଗୋଟିଏ ପହଞ୍ଚ ଶତିର ଅନୁରୂପ ଜାଗା
ହେଲ, ସେହିମାନଙ୍କ ମୋଟ ତିନି, ଏହାର
ଶାଲ ଗୋଟିଏ କୁହଳ ଭାଗରୁ ବାଟି
ଅନୁରୂପିତ ହୋଇ ହେମେଲକି ମୁହଁ ଶେଷ
ପରିମ୍ବନ୍ତ କରି ଥିଲେ ଏବଂ ଜାଗାରେ

ଅମ୍ବେ ଅମୁଦେଶରେ ଏହିପରି କାହାର ଅନୁଭାନ କିମ୍ବାରେ କି ଯହ କିମ୍ବା ଆମୁଦେଶରେ ୩୦ ତେ ଟି ମଧ୍ୟରୁ ୮୮ କେବେଳ ଶ୍ରମଜୀବୀ, କୁର୍ବାକ ଦିବିଦିନ ଓ କର୍ମକାର ଅଟନ୍ତି । ଏହିମଧ୍ୟରେ ସାତକେ କି ଅଛୁଟା ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକ ମଧ୍ୟ ଅତ୍ୱା ଜନେ ଦାର, ବନ୍ଦବନୀୟୀ, ଧରା ଓ ଶେଷକ ମଧ୍ୟ, ଦାନୁର ଦେବକ ସମ୍ମାନ କରିବାର ଗେଟିଲୁ କୁ ଉତ୍ସାହମାତ୍ର । ପେତୁମାନଙ୍କୁ ସେଇ ଆମ୍ବର ଏ ମହିତୁ ସ୍ଵରକ ଆନ୍ଦୋଳନ କରାଇବା ଗୋଟାଏ ମନୁଷୀ କହେ କି ? ଆମୁଦେଶର ସ୍ଵେଚ୍ଛାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟ କେବେଳାଙ୍ଗ ହାତେ ? କୁହା କରିବାରଙ୍କିରଣ୍ଟି ତଳକ ସ୍ଵରକ ପଣ୍ଡିତ କେ ଟଙ୍କା ତାମାଶ କୁତ୍ତକ ମାତ୍ର ପରି ଦାୟମାନଙ୍କୁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ମୁଣ୍ଡରେ ବୁଦ୍ଧାଙ୍ଗାନାମତେ, ଜୀବ ଦେଖିଛି ।
ନୃତ୍ୟର ବୈଜ୍ଞାନିକ ସାଂକେତିକ
ନିଯମର ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଶେଷ ପ୍ରଯୁକ୍ତିକ,
ମେଲାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟମେତ୍ରକୁ ପରିବାର
ପଢିଲେ—ଆମେ ଆମୁଦାନାଙ୍କର ପରିତ୍ରିକା
କୁଳକରକା ବରତାର । ଆମୁଦାନେ ପରିବର
ଦେବାତ ଦେଖିବାକୁ ମାରି । କିନ୍ତୁ ଜଳକ
ବାପପ୍ରତି ଥକ ହୋଇବାକୁ । ଆମୁଦାନ
ପଢିଲା ନ କରିଲ ଆମେମାନେ ପରି
ମୁଣ୍ଡରୀଙ୍କର ଲୋକମାନଙ୍କ ଆମୁଦାନ ଜୀବ
କୋଳ ଆଶିନେ ବରାହୀ ଏ ବସ୍ତାନାନକରେ
ଏକ ଉଦେଶ୍ୟ ସାଧନକେ ଦୁଃଖ ଦେବୁ ।

କାରୀୟ ଶକ୍ତି

ଜାପ୍ଯା ଭାଷା ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଶେଷ
ହାତ୍ୟକ ହୋଇପାଇଲାଣି ଏହାରେ କଲେ-
ାଟ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଯେହିଁ ସମୟରେ
ମୁନାନଙ୍କ ଦେଖିବ ମୋକେ ଜାପ୍ଯାମୁଣ୍ଡିଶ୍ଵା-
ପରେ ନିର୍ଭର କରୁଥିଲେ ବେବସମୟର
ଲକ୍ଷଣ ଅବସ୍ଥାପରିବାର ଗର୍ଭମାନ ଅବସ୍ଥା
ଲନା ବଲେ କେତେବେଳେ ପରିବର୍ତ୍ତନ
ହେଲାଯୁଦ୍ଧ କାହା ସମୟେ ତଥାକ କରାଯାଇ-
ହାନି । ସେ ସମୟରେ ଲୋକେ ସବଳ ହୁବେ,
କେ ସେଇ ନ ହୁଲା । ବର୍ତ୍ତମାନରେ
ଧର୍ମ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଅନନ୍ତ ସେବ-
କୁ ଦିଲୁ ନ ଦେଲା । କେହି ମୁଖବାପ
ର ଏବଂ କେହି ଜାନାଯାଇବାର ଶୈଳୀକାର୍ଯ୍ୟ
ର ସମେତ ଅତି ବହିକୁହିଲା ।
ଲୋକେ ଏହାକ ଅତିଥ ତଥାକ କରୁ ନ
ଦେବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସାହୁତାଙ୍କ ଜୀବିତର
ବିବର ଜୀବନକ ଏକ ନୋଲିକେ
ଜାତିନ ହୋଇଯାଇଅଛୁ ଏହି କୁତୁମ୍ବ
ପାଇଏଇଅଛୁ । ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନରେ
ତଥାକ ଅତିଥ ଅପ୍ରାପେ ଅଭିଭେଜନାମ
ନାହିଁ । ସାଥେ ସମ୍ମର୍ଜନାହିଁ ।

ଦଳରୁ ଦଳ ସାରହବ ପାଇଟିଅ
ଉପରେ ବୃତ୍ତକଳ୍ପ ସୀମାଳାହିଁ, କନ୍ତୁ
ଭବରର ଅନ୍ଧା ବାରୁ ଚୋପିଗୋଟିଲୁ
ଧର ଅନୁମତାନ କରେ କ ଦୁଃଖମୟ

ଦୋଷାତ୍ମ୍କ ତାତ୍ତ୍ଵା କଳନାକରିବା କିମ୍ବା
ଏ ମନ୍ତ୍ରର କାରଣ ଅମ୍ବୁମାନେ ପାଞ୍ଚାଳେ
ଶିଖାର ତଳ ଦୋଷ ହେବାକୁ ତାତ୍ତ୍ଵା
ହେବାଥିବୁ । ତୌଣେ ବସା ହେବାକର
ଜୀବନାର୍ଜନ କରିବାକୁ ନନ୍ଦା କରସାଠୀ
ନ ପାରେ । ବିଦେଶୀ ବସା ଶିଖାର
ହେବାହିଁ । ପଦେଶୀରୀତିରିବେଶ ବିଦେଶର
ଏହି କିମ୍ବା କାହିଁବିରେ ଉପରୀର ମହା
ଅଷ୍ଟର ବ୍ୟାକ ନ ପାରେ ମାତ୍ର ଏହି
ଧରଣରେ ଆମ୍ବୁମାନଙ୍କ ଦେଖିବେ ବିଦେଶୀ
ବସା ଶିଖା ବିଦ୍ୟାରାତ୍ମକୁ, କିନ୍ତୁ ଶିଖା ମନ୍ଦିରରେ
ଆମ୍ବୁମାନଙ୍କ ଶୁଣ ମନ୍ତ୍ର ଓ ଅଷ୍ଟର ବ୍ୟବହାର
ବସିବେ ଯେଉଁ ଅଗ୍ରାହ ପଦ୍ମାତ୍ମା ହେବି
ବୁଦ୍ଧ ଆମ୍ବୁମାନଙ୍କ ଅନ୍ତରେ ମନ୍ଦିରରଙ୍ଗେ
ହେବାଥିବୁ । ଆମ୍ବୁମାନଙ୍କ ବିଦେଶୀପଦୋଶୀ
ଅସୁର ବ୍ୟବହାର ପଦ୍ମବର୍ତ୍ତନ କି କରେ
ଯେ ବିଦେଶୀଶିଖା ମନ୍ତ୍ର ହେବାନାହିଁ ଏହା
ତଥା କିମ୍ବା । ତଥାପି ଆମ୍ବୁମାନଙ୍କ ର
ବ୍ୟବହାର ପଦ୍ମବର୍ତ୍ତନ ହେବାଥିବୁ କାହିଁକି ?
ପରିଚାର ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କାର ହେଉ ବ୍ୟବହାର
କରିଥିଲୁଛି, ପରେରେ ଆମର ସୁଅମ୍ଭ
ଜୀବିମ—ଜୀବିଟି ଏତେ ଶୁଣୁ ହେବ, ପରିଚିର
ଜୀବି ଏତେ ପୃଷ୍ଠା ହେବ, ତୋମା ଏତେ
ଏକ ଜୀବି; ତାର କତ ହେବା ରହିବ ।
ତହିଁରେ କେହି, ଟେବଲ୍, ବୈଚି, କୋର୍
ନ ହେଲେ ତକାନାହିଁ କାହିଁକି ? ଗଗା !

ଅମୁମାନଙ୍କର ଅବଳାରଙ୍ଗ କୁଳପତ୍ର
କେବେ ଦେବକର ସାମାଜିକ କୁଳା ଗଣେ
ବନ୍ଦକେ ହୁଏ, ଆମର ରାପ ଥିଲା କେହି କହି
ମୁକରେ ଦେହ ଅବା ଟିଙ୍ଗୀ ମହିଳାରେ ଦସି
ଦେବତେ ଶିଳାର ରହି କରନ୍ତିକେ ଆହାର ଯଦି
ତୟକ୍ତ କ'ଣ ଆର ଦେବାର ପୁରୁଷଙ୍କ ଅଛି
ସେମାନେ କି ରହି ରାଜନୀତିର ନ ଥିଲେ!
ଅମୁମାନଙ୍କ ପୁରୁଷଙ୍କ ଆଦିମାନ ଅଟେବକବା
କରେ ଦେବମନୀ ତୌର, ବୋଇ ଓ
ତେବୁକ, ଟେବଳ୍ କ୍ଷେତ୍ରକାର କରୁ କ
ଥିଲେ କୋଣ ସେହିବେ କିନ୍ତୁ ମନ୍ତ୍ର ଅଛିବା?
ଆମୁମାନଙ୍କ ଅବଶ୍ଵା ଓ ଦେଶର
ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଲକ୍ଷ୍ୟର ସରକାର ସେବେ
ଆମୁର ମଧ୍ୟକାରନା ବର୍ତ୍ତ ତେବେ
ବାଧ୍ୟତା ପୁରୁଷରେ ସର୍ବିତ ନ କରି
ପ୍ରକୃତ ଶିଖାର ରହି କିମ୍ବା କରୁଥିଲୁଅଛି
ନାହିଁବ ? ଏପରି କରନାହାସ ବହୁ ନ
କିମ୍ବା ପ୍ରଥମେ ଅମ୍ବେମନେ ବାଧ୍ୟତା
ପ୍ରକୃତ ଅନୁଭବର କରି ପଢାଇଅଛୁ ? ଏସତ୍ତ
ଅନୁଭବ ଅମୁମାନଙ୍କ କୁଟ ଏପରି କବତାଳ
ଦେଇଅଛୁ ଯେ ଅମ୍ବେମନେ ଯୁକ୍ତ କବେ
ନାହିଁ ବାହାରିମା କେଳିଛୁ ନାନାପକାର
ଅନୁଭବ ଆର କୋର ବାହାରୁଅଛୁ ?
ସାମାଜିକ ପ୍ରକାଶର କାର୍ଯ୍ୟକେଳିକୁ ଦେହ
ଟେବଳ୍ ତେବୁକ, କାମା ଯୋକିନ ପାଇଲେ
ପରେମାତ୍ର ଜଳିବା ଅସ୍ମିକ ହେଉଅଛୁ ?
ଏପରି ଶିଖାରାବ ଅମୁମାନଙ୍କ ମନ୍ଦିରରେହିଦା
ଭିତ୍ତି ଆର ଆମୁମାନଙ୍କ ଯୋର ଦୂରକ୍ଷୟରେ
ପାଇଅଛୁ ? ତେବେବେଳେ ପରତାର
କର ପୁରୁଷ କହିବା ଅର ତୌରେପରେ
କୁଟ ହେଲନାହିଁ ? ସରତାର ମଧ୍ୟ ସମ୍ପ୍ରଦୟ
ଅପ୍ରକ୍ରିୟାବଳୀର ସ୍ଵଭାବ ଯୋଗାଇବା
ଅନୁଭବ ? ଏଥିରେ ଫଳ ପାହା ଦୋଷବାରେ
ନାହିଁ ସମସ୍ତକୁ ଅନୁଭବ କରନାହାକୁ ହେଉ
ଅଛୁ ? ଅନୁଭବ କରି ମଧ୍ୟ ଆଜିକୁ ଅନ୍ୟତ୍ର
ପରାମର୍ଶ ପାଇଅଛୁ ? ଏହିପାଇବାରେ

୧୯୫୫ ମେସର୍ ୧୩ ଫେବୃଆରୀ

ଥାର ହୁଏ ! ଥରେ ମାତ୍ର ପରାପରେ ।
ତାତ୍କାଳି ପାତ୍ର ଲୋକଙ୍କ ମାତ୍ରକ

ରୟଲ ଟେଲି

ଏହା କଷ୍ଟମ ମୋହରିଯୁଗ ଅବ୍ୟାପ୍ତ ମହାପଥ ।

ଏହାର ପଦବୀର ଅଭ୍ୟବ ନାହିଁ । ମୋହର ଦୁର୍ଗାର ନାହିଁ ଗରେ
ବେଶରଦୟର କାହାର ଦୁର୍ଗାର କାହାର ମନ୍ଦିର ହୋଇ ସବମାନମୟ
କରିବାର ପାଇବାରେ ପୁଣ୍ୟ ଦେଖା କାହିଁ ଏବନିକ କବିକ ଦେଇ ପରିବ
ପରିବ କରିବାର । କରୁଥିଲା ପରିଷା ଦେଇ ଏ ଜୀବନ କରି
କରିବାରେ ମହେ ଦେଇ କରିବାର । ଏହା ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ମନୋଧାରେ
କରିବାର କଷ୍ଟମରେ । ପରିଷା, କାହିଁ କାହିଁ ଅଭିଷିଳନ ।
ମାନନ୍ଦମାନ, ମନ୍ଦିର, କରିବାର, ଅନ୍ତର, ଦୁର୍ଗାରକୁରୁ କାହା
କରିବାର କଷ୍ଟମରେ ଅଭିଷିଳନ । ଏହାର ଅଭିଷିଳନରେ ଏହାର
ବ୍ୟକ୍ତିରେ ମହେ ଦେଇପାଇ ।

ବ୍ୟକ୍ତିରେ ମହେ ଦେଇପାଇ

ଶାହୀ ରୟଲ
ଟେଲିକାମନ୍‌ହାର
ମାନନ୍ଦମାନ କାରିବାର
ମନ୍ଦିର
ମନ୍ଦିର

ମାନନ୍ଦମାନ
ମନ୍ଦିର
ମନ୍ଦିର
ମନ୍ଦିର

— —

ମୃତ୍ୟୁ ଓ ଜୀବାଳୟ ।

ବେଳେବ ବିମନ୍ତା ପ୍ରକାଶ ।

କରୁଥିଲା ମାନନ୍ଦମାନ

କରୁଥିଲା ମନ୍ଦିରମାନ

କ

